

# JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Cales Regele  
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.  
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.  
Dos. No. 890-1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:  
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.  
Felelős szerkesztő és igazgató:  
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. Augusztus 30.  
VIII. évfolyam, 232. szám.

Szerda

## Fegyverszünetet ajánl az angol kormány a vitás kérdések békés elrendezésére

**Anglia elküldötte válaszát Hitlernek — Róma szerint Londontól függ az európai helyzet további alakulása — Nagyszabású hadielőkészületek, szükségrendeletek, határzárak és korlátozó intézkedések Európa legtöbb államában — Daladier és Hitler drámai hangú üzenetváltása — A Führer csak Lengyelország engedékenysége mellett lát lehetőséget a békés elrendezésre — Német katonaság vonult be Szlovákiába — Mit ír a világsajtó az újabb eseményekről?**

Az elmúlt huszonnégy óra eseményeiről, amelyek egyébként nem hoztak lényeges változást az európai helyzetben, az alábbiakban számolunk be olvasóinknak:

### BERLINBE REPÜLT NEVILLE HENDERSON

(LONDON.) (Reuter.) Henderson berlini angol nagykövet a tegnapi megtagadott minisztertanács után a brit kormány üzenetével, a hendoni repülőtérrel elindult Berlin felé, hogy átadja azt Hitler vezérkancellárnak. Elindulása előtt csak annyit közölt, hogy az angol kormány választ akkor tesz közre, amikor az már a Führer kezébe jutott.

Beavatottak szerint a válasz szövegét valószínűleg Chamberlain miniszterelnök fogja ismertetni a ma délután 14 óra 45 perckor összeülő alsóházi ülésen, amikor is ezzel kapcsolatban le fogja szögezni Anglia végleges álláspontját a danzigi kérdést és az utólag támasztott német területigényeket illetően.

Ugyancsak Londonból közli a Reuter iroda, hogy

Chamberlain tegnap sorozatos kihallgatáson fogadta Halifax lord külügyminisztert, Cadogan külügyi államtitkárt, Hoare belügyminisztert, Simon kincstári kancellárt és a dominiumok angol fővárosi megbízottait. Telefonon pedig két ízben is megbeszélést folytatott Daladier miniszterelnökkel. Mindezekről azonban és a minisztertanácsi ülésről nem adtak ki jelentést.

Ugyanakkor lord Halifax fogadta a francia, lengyel, amerikai és a török követeket, akikkel szintén zárt ajtók mögött hosszabb tárgyalást folytatott, amely után újra felkereste a miniszterelnököt.

### AZ ANGOL SZÜKSÉGRENDELETEK

(LONDON.) (United Press.) A brit kormány több szükségrendeletet bocsátott ki, amelyek közül a legérdekesebbek:

1. Az angol alattvalók nem tarthatnak fenn érintkezést olyan idegen elemekkel, amelyek alaposan gyanúsíthatók az angolellenes mozgalomban való részvétellel.

2. A partra szálló idegeneket alaposan át kell kutatni.

3. Konfliktus esetén brit hajók (kereskedelmiek) nem mehetnek a közép-tenger vidékére.

4. Összetűzés esetén tilos minden pártpolitikai tevékenység.

5. Szükség esetén az egész United Kingdom területén bevezetik a sajtó- és a filmcenzurát.

Az angol font árszintjének esése ellen egyelőre nem történt intézkedés, annak ellenére sem, hogy futótűzként terjedt el az a hír, hogy Finnország és több más állam már nem tekinti pénzegységének alapjául a brit valutát.

### „ANGLIA KEZÉBEN A HELYZET KULCSA“

(RÓMA.) (Agenzia Stefani.) Az olasz sajtó a Daladier-Hitler levélváltás hatása alatt egyértelműleg megállapítja, hogy

ugy Daladier, mint Hitler üzenete, illetve levele tényleg a békekészség bizonyítékai lennének, ha kissé már el nem késtek volna. Borulátónak lenni nem szabad ugyan — írja a Popolo di Roma — de azt nyugodtan be lehet vallani, hogy a helyzeti feszültség nem enyhült. Minden Anglia további magatartásától függ azok után, hogy Hitler kancellár nem hajlandó a közvetlen lengyel-német eszmecsere.

Ugyanez a lap állapítja meg, hogy a francia sajtó szinte varázsütésre felhagyott az olaszellenes hanggal, amely elmérgesítette eddig a helyzetet.

A Daladier-Hitler közötti levélváltással kapcsolatban a Havas távirati iroda megállapítja, hogy a francia hivatalos

köröket aggodalommal tölti el az a körülmény, hogy

Hitler kancellár nem hajlandó többé a személyes tárgyalásokra, hanem kitart lefektetett kívánságainak teljesítése mellett, ami a békés kibontakozást nagyban megnehezíti. Ezzel a kancellár megszakította a Páris-Berlin közötti közvetlen eszmecsere lehetőségét is.

### A NEGYEDIK ÜZENETVÁLTÁS HITLER ÉS MUSSOLINI KÖZÖTT

(RÓMA.) A Stefani hírszolgálati iroda közlése szerint Mussolini miniszterelnök tegnap délután kihallgatáson fogadta Mackensen római német nagykövetet, aki átnyújtotta neki a Führer negyedik üzenetét is, amire a Duce azonnal választ adott. Ugyancsak Rómából közlik, hogy

Grandi gróf, jelenlegi igazságügy-miniszter, előbbi londoni olasz nagykövet, különleges megbízással Londonba utazott. Utjához, tekintettel arra, hogy személye a Szigetországban közkedvelt, nagy reményeket fűznek.

### ÉLÉNK TÁRGYALÁSI TEVÉKENYSÉG PÁRISBAN

(PÁRIS.) (Havas.) Lebrun állam-kihallgatáson fogadta Weygand tábornokot, aki a nagyvezérkar álláspontját ismertetve az elnökkel háború esetére. Ugyanakkor Bonnet hosszú megbeszélést folytatott a brit, holland, amerikai és a lengyel követekkel.

## Daladier és Hitler üzenetváltása

(BERLIN.) (Rador.) A német lapok Daladier miniszterelnöknek Hitlerhez intézett üzenetét, illetve a Führer választát közli. Daladier üzenetében, mint már jelentettük, a nemzetközi válság békés megoldására kéri Hitlert, első sorban is Danzig kérdésében, hangsúlyozva, hogy a békés és igazságos kibontakozás útját kell keresni és minden lehetőséggel elkerülni a háborús megoldást. Franciaország ebben az értelemben kéri Hitler engedékenységet, hangsúlyozva, hogy 25 év után egy újabb háborúnak nem volna szabad kitörnie a német és francia népek között. Hitler válaszában hangsúlyozza, hogy mint volt frontharcos, tudatában van a háború borzalmainak és mindig őszintén kereste a népek egyenlősége közötti békés megoldás útját. A

német nép nem érez gyűlöletet ellenfeleivel szemben. Majd utal arra, hogy Németország sohasem kívánta érinteni a birodalom nyugati határait. A versaillesi szerződés más intézkedéseit azonban módosítani kell. Egyetlen francia sem érezheti magát becsülete teljes birtokában, ha adott esetben nem ugysz cselekedne, mint ő. Majd utal arra, hogy Lengyelországnak javaslatot tett a megoldásra, amelyet ő is csak egyszer tehetett meg. Ezzel szemben Anglia részéről éles sajtóharc indult meg Németország ellen, majd hírek terjedtek el német mozgósításról és különféle német akciókról. A lengyel közvélemény a német javaslat elutasítása mellett még különféle igényeket kezdett támasztani és a területén élő németeket türelmetlen elbánás-

ban részesíti. Majd a danzigi kérdés ismertetésére tér át és felveti a kérdést, vajjon Daladier, ha egy hasonló esetben kerülne, ha Franciaország tartományait korridor vágná ketté, ha a franciákat ezen a területen súlyosan bántalmaznák, mit tenné? Németország végleg lemondott az újabb vérontás elkerülése végett Elzászról és Lotharingiáról. De nem riad vissza a háborútól, ha türelmetlen és igazságtalan helyzet megszüntetéséről van szó. Ezután felveti a kérdést: Lehetséges-e, hogy egy nemzet becsületérzésével összeegyeztethetően lemondjon közel kétmillió honfitársáról, akiket határain bántalmaznak. Az én igénylési formulám világos. Danzignak és a korridoroknak vissza kell térnie a birodalomba. Nem látok semmiféle lehetőséget, hogy békés uton megoldhassam Lengyelországgal a kérdéseket, amely azt hiszi, hogy megtámadhatatlan határainak és szavatosságainak fedezékében. Tudom, hogy súlyos felelősség fog terhelni, ha viszály robban ki, de a felelősségben és a kockázatban Lengyelországnak is teljes mértékben osztoznia kell, hiszen őt fenyegeti a legnagyobb veszély háború esetén.

### HENDERSON HITLER KANCELLÁR ELŐTT

(BERLIN.) (DNB.) Tegnap éjjel 10 óra 30 perckor Neville Henderson megjelent a Reichskanzlei épületében, amely előtt diszszázad fogadta. A brit nagykövet elhaladt a század előtt, majd a Führer dolgozószobájába ment, ahol a kancellár Ribbentrop és Schmidt államtitkár, tolmács társaságában fogadta. A megbeszélések 11 óra 45 percig, tehát egy és háromnegyed óráig tartottak. A Press Association közlése szerint

Henderson széleskörű megbízatást kapott ugyan, de nem valószínű, hogy a kancellár azonnali választ adott volna.

Ugyanakkor a Reuter iroda jelenti, hogy

a helyzet továbbra is súlyos, de nem fenyegetőbb, mint amilyen volt. Az utolsó szó mindenesetre Hitler kancellárnak, mert az ő elhatározásától függ, vajjon a béke megmenekül-e?

### „AZ EGÉSZ VILÁG RÓMA FELÉ TEKINT“

(RÓMA.) (Stefani.) Az olasz sajtó külön kiadásokban ismerteti az elmúlt 12 óra eseményeit. Lapszemelvényeket közöl a külföldi sajtóból és megállapítja, hogy

bár Itália teljesen egységes a Harmadik Birodalommal, mégis az egész világ Rómára tekint és Mussolinitól várja azt a csodát, amely a békét megmenti. A Duce nem is szűnik meg a békekészségért fáradozni, mint ahogy eddig is tette, de azzal mindenkinek tisztában kell lennie, hogy részletkérdések rendezésével ez nem megoldható.

Ugyanez az Osservatore Romano szerint a Vatikán álláspontja is.

### BEVONULNAK SZLOVÁKIÁBA A NÉMET CSAPATOK

(POZSONY.) A szlovák távirati iroda valamint a pozsonyi rádióadóállomás hivatalosan a következő közleményt adták ki:



— A Pozsony—Berlin között létrejött védelmi szerződés értelmében német hadosztagok vonulnak be Szlovákia, hogy az ifjú nemzeti hadsereggel vállaltatva védjék meg a lengyelek ellen a köztársaságot.

Ugyancsak Pozsonyból közlik, hogy a köztársaság területén tegnap több német-barát gyűlés zajlott le, amelyek egyiken 30.000 ember előtt Tiso miniszterelnök kijelentette, hogy Berlinnel vállaltatva szerzik vissza azokat a területeket, amelyeket Lengyelország jogtalanul tart birtokában.

Ugyanilyen hangu beszédet tartott Mach szlovák propagandafőnök is.

#### MILYEN LESZ A BRIT KORMÁNY?

(LONDON.) (Reuter.) Greenwood ezredes a Labour Party részéről és Sinclair az unionista párt részéről tegnap este felkeresték Chamberlain miniszterelnököt és vele hosszabb megbeszélést folytattak. Beavatottak szerint a tárgyalások a mai alsóházi ülés programja körül forogtak. Ugyancsak Londonból közlik, hogy

a tegnapi minisztertanácsban kialakult a kibővített kormány névsora arra az esetre, ha békés úton nem lehetne elsimítani az ellentéteket. Helyet kapnak a kormányban Eden, Churchill, Duff Cooper, Sinclair, Greenwood és Atlee őrnagy is. A tulajdonképpeni vezetést héttagú ügynevezett „háborús kabinet” venné át, amelyben helyet kap Greenwood és Churchill, míg Eden, Duff Cooper és Sinclair, valamint Atlee az ügynevezett „külső kabinetben” foglalnának helyet.

#### BIZTOSÍTJÁK BELGIUM SÉRTETLENSÉGÉT

(BRÜSSZEL.) (Havas.) Anglia és Franciaország követi tegnap kihallgatásos jelentek meg III. Lipót uralkodó előtt és közölték, hogy államaik biztosítják Belgium sértetlenségét arra az esetre, ha háború lenne, de azzal a feltétellel, hogy viszont Belgiumnak is teljesen semlegesnek kell maradnia. Ugyancsak Brüsszelből közlik, hogy Belgium Franciaország felé teljesen, Németország felé részben lezárta a határokat, úgy, hogy a Brüsszel—Páris-i vasútvonalon minden összeköttetés szünetel, viszont a Brüsszel—Köln-i vonalon naponta egy vonat közlekedik.

Végül jelentik, hogy a belga kabinet tegnap ülést tartott, amelyen több szükségrendeletet szövegeztek meg.

#### FELSŐSZILÉZIA HADI-ÁLLAPOTBAN

(BERLIN.) (DNB) Felsőszilézia a legteljesebb hadiállapot képét mutatja. Bankjait és üzleteit a legnagyobb részben bezárták. Mindenütt toboroznak és országutain végelethetetlen sorokban vonul a lengyel katonaság a határok felé. Ugyancsak a DNB közli, hogy Kielcében egy nagy koncentrációs tábort építettek azzal a céllal, hogy ott helyezték el a német és az ukrán kisebbségi zavartkeltő elemeket.

#### HÁBORU ESETÉN ÉLETBELÉPTETIK AZ USA-BAN A SEMLEGESSÉGI TÖRVÉNYT

(WASHINGTON.) (United Press.) Roosevelt elnök tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Cordell Hull külügyi államtitkárral és Wallace államtitkárral a helyzetről. Hír szerint megállapodott velük abban, hogy háboru esetére életbeléptetik a semlegességi törvényt, amely szerint tilos mindenféle fegyver- és hadianyagszállítás a hadviselő államok részére és még a megrendelés alatt álló hadiszereket sem engedik utnak az egyes államok részére. Ugyancsak Washingtonból közlik, hogy a hír, amely szerint Roosevelt elnök az összes amerikai államokkal egységesen, be sem várva a brit kormány legutóbbi választ, újabb intervencióra készülne, nem felel meg a valóságnak.

#### MINDENNEL TISZTÁBAN VAGYUNK

(MOSZKVA.) (Tass.) A szovjet tá-

irati iroda hosszabb közleményben foglalkozik a francia sajtó oroszellenes cikkeivel és megjegyzi, hogy Moszkva most már tisztában van azzal, hogy London és Páris csak arra akarták felhasználni, hogy a Harmadik Birodalom annak keleti határain megtámadják és idegen érdekek miatt háborúba sodródják. Ugyancsak Moszkvából közlik, hogy tegnap este a Kremlben Sztalin elnökle mellett a legfőbb intézőbizottság és a népbiztosok, valamint Vorosizloff részvételével ülés volt, amely a német-orosz támadást kizáró szerződéssel foglalkozott, valamint a kötelező általános választások ügyével.

#### ANGLIA FEGYVERSZÜNETET AJÁNL

(LONDON.) Az United Press távirati iroda értesülése szerint az angol kormány válasza kiszivárgott hírek szerint hangoztatja, hogy Anglia nem gyengíti, heti és nem csökkenti Lengyelország irányában vállalt kötelezettségeit. Az angol kormány ma is szilárdan meg van győződve, hogy nincsen olyan európai kérdés, amelyet ne lehetne békésen megoldani. Ilyen a lengyel—német kérdés is, amelyet tárgyalások után kell megoldani. Ehhez azonban bizalmat kellő légkörre van szükség és ezért az angol kormány fegyverszünetet ajánl meghatározott időre. Ennek tartama alatt mindkét részről visszavonnák a határmenti csapatokat, a haderő nagyrészt leserelnék és megszünnék a szavak háborúja is. Angol felfogás szerint előre meg kell határozni azokat a kérdéseket, amelyek majd a

tárgyalások anyagát alkotják. A megoldásnak olyannak kell lenni, hogy azt Lengyelország tekintélyének és állami függetlenségének sérelme nélkül elfogadhasssa.

(RADOR.) A Havas ügynökség hétfő délutáni híradása szerint valószínűnek tartják, hogy az angol válasz az angol és német kormányok között valószínűleg új jegyzékváltást tesz szükségessé.

(LONDON.) (Dunaposa.) Halifax angol külügyminiszter hétfőn délután 3 órakor fogadta az angol külügyi hivatalban Racinsky gróf lengyel nagykövetet és közölte vele az angol kormánynak Henderson berlini angol nagykövet útján eljuttatott angol kormányválaszt Hitler kancellár javaslatára.

(LONDON.) (Rador.) A Reuter jelentése szerint az angol kormány Hitlernek adott válaszát csak a parlamenti ülés után hozza nyilvánosságra, hogy a Führernek a válasz áttanulmányozására elegendő idő álljon rendelkezésre. Henderson megérkezése után a kancellári palotában Hitler, Meisner államminiszter és Brüchmann szárnysegéd jelenlétében fogadta. Jelen voltak még a kihallgatásnál Ribbentrop külügyminiszter és Schmidt meghatalmazott miniszter, mint tolmács. A megbeszélés másfél óra hosszát tartott, de annak eredményéről semmi sem került ki. Beavattottak úgy tudják, hogy Hitler írásban fogja meg a mai nap folyamán eljuttatni választ Hendersonhoz, hogy esetleg még az a délutáni angol alsóházi ülés előtt a brit kormány rendelkezésére álljon.

## Páris magatartása

(PÁRIS.) (Rador-Reuter.) A francia fővárosban rendkívüli érdeklődéssel várják az újabb fejleményeket. Két jelenséget bírálnak el kedvezően. Az egyik Törökország csatlakozása a békefronthoz, a másik a németbarát japán kormány távozása. Páris egyébként a Hitler-Daladier levélváltás hatása alatt áll. A sajtó különösen a Hitler levelének azon részét bírálja, amelyek Franciaország határainak biztosítására vonatkoznak, hangsúlyozva, hogy

most már nem is a versaillesi szerződés pontozatainak módosításáról van tulajdonképpen szó, hanem a német terjeszkedési törekvekről, amelyeknél Ausztria és Csehszlovákia anneksziója után újabb és újabb igények merülnek fel.

A szenátus külügyi bizottsága Bereger elnökletével ülést tartott és elhatározta, hogy állandó készenlétben marad, fenntartva a szoros kapcsolatokat a külügyminisztériummal. Szintén Párisból jelentik, hogy a radikális szocialisták csoportja Chichery elnökletével ülést tartott, amelyen a kormány politikájának legteljesebb támogatása mellett foglaltak állást. Ugyanakkor jeleltik, hogy Saussoit képviselő kilépett a kommunista pártból.

Daladier miniszterelnök tegnap több személyt fogadott kihallgatáson, köztük Caillauxot, a szenátus pénzügyi bizottságának elnökét. Franciaországban a hangulat lelkes és az utóbbi napokban számosan jelentették be, hogy háboru esetén önként jelentkeznek katonai szolgálatra. Az önkéntes jelentkezők között számos olasz és lengyel is akad.

Párisi jelentés szerint

Németországból hétfő óta nem érkeztek vonatok az északi pályaudvarra.

#### RÓMA ÁLLÁSPONTJA

(RÓMA.) (Rador.) A Reuter szerint az olasz fővárosban Anglia döntését várják. Ettől függ, hogy Olaszország viszály esetén belép a háborúba, vagy bizonyos ideig semleges marad-e. Mussolini a lapok szerint tovább folytatja békefáradozásait, de csodákat nem lehet tőle várni, — írja a sajtó — ha figyelmeztető szavait nem hallják meg. Az olasz hivatalos lapban egyébként rendelet jelent meg, amely megtiltja a magánrepülőgépeknek a felszírt és az összes olasz gyarmatok feletti repülést.

#### ÉS LONDON?

(LONDON.) (Rador.) Chamberlain tegnap este kihallgatáson jelent meg az uralkodónál. Chamberlain később az ellenzéki vezérek látogatását fogadta és bizonyosra vehető, hogy má a parlamenti határozatok egyhangúak lesznek. Szintén Londonból jelentik, hogy Rusdi Arras londoni török nagykövetet a török kormány sürgős jelentéstételre hazahívta. Londonból egyébként

tegnap félmillió 2—14 éves gyermek részvételével „általános főpróba” volt az összes iskolákban

és a főváros környéki intézetekben is, abból a célból, hogy egy esetleges kiürítést a gyermekek részéről a leggyorsabban és a legsimábban tudjanak lebonyolítani.

#### VARSÓ CÍFOLATAI

(VARSÓ.) (Rador.) Lengyelország és a keleti országok között a vasuti összeköttetés a német kormány intézkedései folytán teljesen megszünt. A Harmadik Birodalom ugyanis lezárta határait Lengyelország és a birodalom egyrésze, illetve Lengyelország és a védnökségi területek között. A vasútvonalak most csak Danzig, Litvánia, Lettország, Szlovákia, Magyarország, Románia és Oroszország felé állanak fenn szabadon.

A varsói lapok egyébként élesen támadják a német sajtót, különösen a lengyelországi németek bántalmazásáról szóló híresztelések és vádaskodások miatt.

#### RÖVID HIREK

(BUDAPEST.) (DNB) A német távirati iroda budapesti munkatársa közli, hogy a magyar fővárosban tegnap Horthy kormányzó elnökletével katonai tanács volt, amely az időszerű kérdéseket beszélte meg.

(BELGRÁD.) (Avala.) Macsek dr. helyettes miniszterelnök tegnap a horvát parasztpárt négy miniszterével együtt Belgrádba érkezett, ahol Cvetkovics miniszterelnök fogadta őket a pályaudvaron. Az érkezés hírére több ezer főből álló tömeg gyűlt össze, amely ezuttal első ízben hatalmas ünneplésben részesítette a horvát államférfiakat. A sajtó meleg hangon méltatja a szerb-horvát meg egyezés jelentőségét és azt korszakalkotónak jelzi, amely teljes belső megszilárdulást idéz elő Jugoszláviában.

(PÁRIS.) (Havas.) A francia birodalom egész területén (a gyarmatokon is) életbeléptették a szigorú sajtó-, film-

és a rádiócenzurát. Ugyanakkor elzárták a Rajna-menti francia-német és a francia-belga határt, úgy, hogy tegnap este óta a vonatok említett területeken már nem is közlekednek. Végül ugyan-csak Párisból közlik, hogy tegnap újabb 5000 főből álló brit gyarmati katonaságot tettek partra eddig még ismeretlen rendeltetéssel.

(DE HAAG.) (DNB.) Vilma királynő tegnap rádiósószatot intézett Németalföld lakosságához, amelyben hangsúlyozta, hogy az ország meg fogja őrizni semlegességét. Ebből a célból — mondotta — általános mozgósítást rendeltek el és megtiltották a holland területek feletti átrepülést.

(LONDON.) (Reuter.) A brit admirális felszólította az angol kereskedelmi hajózási vállalatokat, hogy gőzöseit éjjel ne engedjék kivilágítani és rendeljék minél gyorsabban haza.

(PÁRIS.) (Havas.) A francia tengerészügyi minisztérium az angoléhoz hasonló intézkedéseket tett kereskedelmi gőzösei védelmére.

(WASHINGTON.) (United Press.) AZ USA kormány felszólította az amerikai gőzösök kapitányait, hogy hajóikat kikötés nélkül, azonnal irányítsák haza az Egyesült Államokbeli kikötőkbe.

(LONDON.) (Reuter.) A londoni japán nagykövet tegnap este felkereste Halifax lordot és vele egy órán át tartó megbeszélést folytatott. Utána a kínai követ jelent meg és háromnegyed órát időzött a Foreign Officeban. Beavattottak úgy vélik, hogy Anglia felhasználva a japán kormányválaszt, most egyeztető kísérletet tesz a kínai és a japán álláspontok között és pedig várható eredménnyel.

(MOSZKVA.) (Tass.) Egyes lengyel hírszolgálati irodák azt közölték, hogy a tannenbergi ünnepek azért maradtak el, mert Sztalin azokat Oroszországra nézve sértőnek találta. Ez nem felel meg a valóságnak, mert a szovjet az ünnepek ellen nem emelt kifogást és az egész ügyet a Harmadik Birodalom belügyének tekinti.

(BERLIN.) (DNB) A német kormány hivatalosan közli, hogy az a hír, amely szerint a Reichstagot azért nem hívták össze, mert a képviselők egy részét le tartóztatták volna, nem felel meg a valóságnak.

(BUDAPEST.) (MTI) Az egyik stockholmi napilapban cikk jelent meg, amely azt közölte, hogy Barcza György londoni magyar követ segítségért kért Angliától az átvonulni akaró német csapatok ellen. Ez az állítás nem felel meg a valóságnak, mert Barcza követ kizárólag tájékoztató jellegű látogatást tett a Foreign Officeban.

(TOKIÓ.) Az olasz nagykövet közölte a japán külügyminisztériummal, hogy az olasz kormány a német-orosz meg nem támadási szerződés mellett is a legbaráti viszonyt kívánja fenntartani Japánnal és reméli, hogy ez a jövőszony a tengelyhatalmak között felmerült félreértések tisztázása mellett rövidesen teljes rendezést nyer.

(BURGOS.) (Reuter.) A jólinformált körök szerint Spanyolország élénk figyelemmel kíséri az eseményeket és álláspontját ezután fogja kialakítani, mérlegelve a semlegesség, vagy beavatkozás lehetőségeit. Beigbeder külügyminiszter tegnap von Szojrer német nagykövetet fogadta hosszabb kihallgatáson.

(BERN.) A cukor, főzelék és élelmiszerek vásárlását erősen korlátozták néhány napig, amíg Svájc területén bevezetik az élelmiszerkönyvecskék rendszerét.

(VATIKÁNVÁROS.) Franco tábornok, spanyol államfő szeptemberre tervezett olaszországi látogatása a hírek szerint későbbi időpontra marad.

(PRÁGA.) A cseh egységpárt a legteljesebb hűségnyilatkozatot tette Németország iránt, „amely a leghatalmasabban védelmez bennünket és boldog jövőt biztosít a számunkra”. A nyilatkozat kijelenti, hogy a lengyeleknek a múlt év döntő óráiban tanúsított magatartása szabja meg Cseh- és Morvaország magatartását úgy német, mint cseh-morva vonatkozásban.



## A román táncscsoport hatalmas sikert aratott a nemzetközi táncversenyeken

(BUCURESTI.) Annak a nagyszabású ünnepségnek keretében, amelyet a nemzeti viseletek és táncok bemutatására rendeztek az Azur-tenger csodásan szép partvidékén — a propagandaügyi minisztérium és az Országőr-szervezet parancsnokságának hozzájárulásával — résztvett Al. Dobrescu mester vezetésével a román táncscsoport is. Lengyelország, Írország, Svájc és Dánia nemzeti táncscsoportjain és a körülbelül 20 francia táncscsoporton kívül Románia elsőnek sietett elfogadni a szíves meghívást a nagyszabású nemzetközi versenyre.

A román táncscsoportot mindenütt nagy rokonszenvvel és szívélyességgel fogadták. Pellat-Finet, a nemzetközi néprajzi szövetség elnöke pedig a román táncosok tiszteletére rendezett ünnepségen külön is kifejezésre juttatta nagyrabecsülését és mély tiszteletét Románia iránt. A szövetség elnöke az ünnepség rendezőségének nevében is elragadtatását fejezte ki a testvér-nemzet és dicsőös Uralkodója, II. Károly király Öfelsége iránt, aki mély bölcseséggel megteremtette az új Romániát és minden tekintetben büszke lehet alkotására. Románia bizonyosságát adta erős és friss lelkületének, amellyel új és értékes intézményeit és reformjait megalkotta. Pellat-Finet elnök hangsúlyozta azt is, hogy a román táncscsoport részvétele nagy mértékben emelte a nemzetközi verseny színvonalát.

Finas-Duplan, a szövetség elnöke után hangsúlyozta, hogy a román és francia nép örökre egyesült a rokon lelki alkattal, a népművészet szoros rokonságával és a két nemzet azonos lelki és nemzeti törekvései, eszményei alapján.

Az ünnepség ily módon Románia lelkes ünneplése volt, a résztvevők szeretettel lobogtatták kezükben a kis román nemzeti lobogót, amelyet a román táncscsoport tagjai emlékül osztottak ki az ünnepségen megjelentek között, azokkal a röpiratokkal és fényképekkel együtt, amelyek Románia természeti szépségeit mutatták be színpompás kivitelben.

Mnap a román táncscsoport tagjai virágcsokrot helyeztek az ismeretlen francia katoná sirjára és térdre borulva fejezték ki kegyeletüket a világháború hősei iránt. Másnap folyt le a nagyszabású verseny, amelyen a román táncosok óriási sikert arattak és a bemutatott nemzeti táncokkal és művészeti kivitelű nemzeti ruhájukkal osztatlan tetszést értek el. Még ennél is fokozottabb és áttűbb sikere volt a záróünnepségen az allegorikus román kocsinak, amelyet buzakalászkok, virágok és román nemzeti színű kendők, szalagok díszítettek, a kocsi mellett pedig nemzeti öltözetben haladtak a leányok és legények, akik dallamos román dalokat énekeltek a közönség tomboló lelkesedése mellett.

Visszatérően a román táncscsoport három napra megszakította útját Olaszországban, ahol szintén nagy siker mellett mutatta be a román nemzeti táncokat.

— Józseffalván felszentelték az első ujjáépült házat. A tűzkatasztrófától sújtott Józseffalva községben a társadalom áldozatkészségéből felépítették az első házat Papp Sebestyén négygyermekes családja részére. Az ünnepség alkalmával Bálint József népszövetségi igazgató szentmisét, majd beszédet mondott, déután pedig Németh Kálmán plebános megszentelte az EMGE által küldött gazdasági gépeket. Utána pedig az ujonnan alakult gazdákör ülésezett. Józseffalvának vasárnap valóságos örömmünnepe volt és az építkezés teljes ütemmel folyik.

— Felfüggesztették a Páris—Bukarest közötti légijáratot. Bukarestből jelent a Rador: A Páris—Bucuresti légijáratot, amelyet az Air francia légitársaság tart fenn, felfüggesztették.

## A nemzetközi események hatása Romániára

(BUCURESTI.) (Bador.) Románia sem mifeleli ntézkedést nem tett vasuti, légi és telefonösszeköttetésének korlátozására. A Németországgal való vasuti forgalom Lengyelországon át megszakadt. Hasonlóképpen a Páris felé menő vonatjáratok. A Simptom járat továbbra is végzi útját, zsidó utasoknak azonban nem lehet Olaszországon átmenniük. A nemzetközi vasuti társaságok és a Vagon Lits jegyeket az utasok felelősségére adnak ki Németországba és Franciaországba, miután ezeknek a vonatoknak összeköttetései Anglia, Belgium és Svájc felé nem működnek. A telefonösszeköttetés még nem szakadt meg. Lebonyolítása azonban a megnövekedett forgalom miatt megnehezült. Páris

ban azonban még csak hivatalos célokra tartják fenn a telefonösszeköttetést. A román piacokon a nemzetközi események még nem éreztették hatásukat. A kereskedelemben nincsenek lényegesebb árváltozások. Az élelmiszerek és a közszükségleti cikkekben sem történt drágulás. Szombat óta Galachan szünetel minden kiviteli és behozatali tevékenység. Az összes német hajók felhívást kaptak, hogy hagyják el a kikötőket. A hajók nagyrésze, bár rakodás alatt állott, mégis távozott. Szulinából közlik ugyanakkor, hogy az olasz hajók utasításat kaptak hazulról, hogy igyekezzenek sürgősen olasz kikötőkbe. A galaci kikötő csaknem teljesen kiürült.

## Nyilatkozott a polgármester a városi kéményseprő üzemnek a kolozsvári közigazgatási bíróság ítélete utáni helyzetéről

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A helyi közigazgatási bíróság a múlt hét folyamán két kéményseprő mester beadványával kapcsolatban azt az ítéletet hozta, hogy megsemmisíti a polgármester által kidolgozott szabályrendelet módosítás egyes pontjait, valamint az ez ügyben kiadott polgármesteri hirdetményt is. Ezekben arról volt szó, hogy egyedül a városnak van csak joga kéményeket seperi és ezekért díjat szedni. A közigazgatási bíróság ítélete után felkerestük dr. Bornemisa polgármestert és megkérdeztük tőle, hogy a közigazgatási bíróság ítélete után mennyiben módosul a kéményseprőkre vonatkozó helyzet.

A polgármester kijelentette, hogy ez a döntés semmiben sem fogja megváltoztatni a jelenlegi helyzetet és a

város ezt az ítéletet megfellebbezi a bukaresti legfelsőbb közigazgatási bírósághoz.

— Minden reményünk megvan arra, — mondotta dr. Bornemisa polgármester — hogy ez a per másodfokon a mi győzelmünkkel végződik, annál is inkább, mert

a felső bíróság még február hónapban a mi javunkra döntött,

amikor is a kéményseprő mesterek arra való hivatkozással, hogy mi nem tettünk eleget a múlt évben történt felsőbb közigazgatási bírósági ítéletnek, panaszt emeltek a város, de különösen az én személyem ellen, mint aki nem engedelmességek a bírósági ítéletnek. Ezen a tárgyaláson én magam is jelen voltam és a bíróság nekem adott igazat, mert elismerte, hogy a szabályrendelet módosításával a bíróság által előírt változtatásokat meg-ejtettük. Most ugyanez a bíróság fog másodfokon ez ügyben tárgyalni, s így szinte bizonyosra veszem, hogy ez a bíróság a már egyszer hozott ítéletét nem fogja megváltoztatni.

— A mostani perben szereplő két

kéményseprő mester közül az egyik egyébként a kabinetirodánál is panaszt tett, amely leírt hozzánk — mondotta tovább a polgármester — és mi a kabinetirodának részletes jelentést tettünk a helyzetről. Ezek után nem ér váratlanul a két kéményseprő mester jelenlegi pere sem, amely egyébként érdekes okokra vezethető vissza. Az egyik perben szereplő mester a város szolgálatában állott és havi 6000 lejes fizetése volt nálunk. A városi kéményseprő üzem vezetője akart lenni, azonban ez irányú kérését nem teljesíthettük, mire írásban benyújtotta állásáról való lemondását és ezután kártérítés folyósítását kérte a várostól, amit mi nem teljesíthettünk, miután mevezett már a város szolgálatában állott. Így az ő helyzete más volt, mint a többi kéményseprőmestereké, akikkel a város kiegyezett és akiknek kártérítés címén élethossziglan havi 4000 lej körüli összeget folyósít. Sőt amennyiben ezek a személyek elhaláloznak, a kötött megállapodás értelmében feleségeik is kapni fogják a várostól a havi 4000 lej kártérítési összeget.

— A fentieket szükségesnek tartotam elmondani azért, hogy egyes lapok cikkeivel szemben,

amelyek a múlt héten elhangzott kolozsvári közigazgatási bíróság döntésének annyira jelentős fordulatot tulajdonítottak, hogy arra is utaltak, hogy ezáltal az ítélet által, esetleg az egész jelenlegi városi kéményseprő üzem rendszere megváltoznék és visszatérne a régi állapot.

Ez annál kevésbé történhetik meg, mert hiszen, amint már előbb is mondtam, — végezte szavait a polgármester — kéményseprő mesterek tulajdonképpén, illetve mindazokkal, akik nem léptek a város szolgálatában meg egyeztetünk, a már jelzett kártérítési összegek folyósításával.

(p.)

## Reuter jelenti:

(LONDON.) A hatóságok lázasan kutatnak egy titkos leadóállomás után, amely állandóan kormányellenes közléseket ad. A feltevés az, hogy a leadó idegen nagyhatalom nevében folytat tevékenységet.

(KAIRÓ.) Az egyiptomi kormány elhatározta, hogy felveszi a diplomáciai kapcsolatokat a szovjettal, ha Moszkva részéről biztosítékokat kap arra, hogy nem folytat kommunista propagandát.

(PÁRIS.) Catroux tábornok, akit a kormány Indokina kormányzójává nevezett ki, repülőgépen Saingonba utazott.

(WASHINGTON.) A sajtó követeli, hogy helyezze vád alá a „német-szövetség“ és a kommunista párt vezetését, mint olyanokat, akik a belső rend ellenségei.

(POZSONY.) A szlovák belügyminiszter betiltotta két protektorátusi cseh lap behozatalát, miután azok valótlán híreket köz-

löltek Szlovákiáról.

(STOCKHOLM.) A svéd flotta lemondott a ostendei látogatásáról. A kormány rendelkezése a hajók a jelenlegi helyzet miatt a svéd vizeken maradnak.

(RÓMA.) Az olasz fővárosban a jövő év folyamán megrendezik az „olasz faj“ kiállítását. A terv felvetője Mussolini miniszterelnök.

(FRANKFURT AM MAIN.) Egy 13 éves pázstorgyermek lélekjelenléte mentette meg 400 ember életét. A Saarbrücken-Frankfurt vonalon ugyanis a földcsuszamlás elsodorta a pályát egy részét. A gyermek, aki tudta, hogy egy expresszvonat jövetelre esedékes, előbeszaladt a vonatnak és sikerült integetással figyelmeztetni a mozdonyvezetőt a veszélyre.

(BOLOGNA.) Eddig ismeretlen okoknál fogva kigyulladt és leégett Bologna egyik

legszabab palotája, a Palazzo Majorni.

(PÁRIS.) Párisban megnyílt a legújabb mulató, a „Vitamin-Bar“, amelyben vitamin tartalmú gyümölcsleveket szolgáltatnak ki. A legkeresettebb itala a „szív-árvány-coctail“, amely állítólag megszűnteti az idegkimerültséget és új életkedvet ad a fogyasztónak.

(BELGRÁD.) A kormány Németországba kiszállított szőlő után 100 kilógramonként 25 dinár kiviteli jutalmat fizet.

(SZÓFIA.) A bolgár kormány a belföldi zsák-kartell letörésére 1 millió darab zsáket rendelt Belgiumból, amelyet 22 leváért hoz forgalomba a zsákkartell 48 levás árával szemben.

(TOKIO.) Tiencsinben az áradások olyan nagy méreteket öltöttek, hogy meg kellett kezdeni a nemzetközi negyedek kiürítését.

(KIEL.) Kielben tegnap a török követ jelenlétében vízrebocsátották azt a negyedik búvárnaszádot, amelyet az ankarai kormány rendelt meg a Harmadik Birodalomtól. Ez alkalommal a „Germania“-művek épületeit a török és német lobogókkal díszítették ki.

(RÓMA.) Itália felett eltöltötték a magánrepülést.

(BERN.) A svájci szövetségtanács rendelkezése az ország területét elhagyó gépkocsik csak 10 liter benzint vihetnek magukkal.

(LONDON.) A miniszterelnöki palota között összegyűlt tömegbe egy férfi több apró fekete labdát szórt el. A tömegben valóságos pánik tört ki. Az álmérénylet csak a karhatalom tudta megmenteni a megincseléstől.

(JERUZSÁLEM.) Tegnap ismét több terrorcselekményről érkezett jelentés.

## A tengerek mélyének csodálatos titkai

(STOCKHOLM.) Pettersson, a göteborgi egyetem oceanográfiai tanára, érdekes előadást tartott a legutóbbi oceanográfiai kutatásokról és a bornői kutatóállomásról. A tengerek mélyének csodálatos titkait tárta fel előadásában.

A tenger mélyén végzett kutatások legnagyobb részét Bornöben végezték, amely már 1902 óta központja a svédországi hidrográfiai kutatásoknak. Lehorgonyozott készülékekkel vizsgálták a tudósok a tengeráramlásokat, de a kutatások jövője szempontjából a leg több érdekességet a napfény behatolása a tengerbe, a víz átlátszósága és a víz színén lebegő mikroszkópikus növényvilág asszimilációjának vizsgálata tartogatta. A bornői kutatóállomáson kidolgozott módszer szerint fel lehet pontosan jegyezni a tengeraltali napfény erősségét, míg a tenger átlátszóságát a különböző mélységekben pillanatok alatt meghatározza a mérni kívánt mélységbe lebocsátott fotometerrel el látott villanylámpa.

A villanylámpák segítségével egyébként rendkívül érdekes kísérleteket végeztek a tenger felszínén alatt. Így állandó világítás mellett tenyésztették a víz színe alatt tengeri mosztokat. Az átlátszósági fokot mérő készülékkel lehetséges volt megállapítani a lámpa közelében bizonyos lebegő szerves részecskék valóságos felhőjének jelenlétét, amelyek a tenger mikroszkópikus állatvilága számára mintegy legelőként szolgálnak. Megfigyelés következtében jöttek rá a tengeri növényzet virágzásának fontosságára. Ez a körülmény talán megvilágítja azoknak a rejtélyes évi változásoknak az okát, amelyek a különböző halfajtákban végbemennek. Ez a növényzet a halikrák tápláléka.

A különböző halászműhelyek szakértői és az egyetemi tudósok együtt működése folytán alkalom nyílt egészen közelről megfigyelni a tenger mélyének titkos életét és megoldani több problémáját az oceanográfia-nak, amelyet Svédország mindig oly nagy buzgalommal és érdeklődéssel kutatott.

— A légügyi és tengerészetiügyi minisztérium közleménye. A légügyi és tengerészetiügyi minisztérium az érdekelte vállalatok tudomására hozza, hogy gázárlásokat rendelhetnek a hadsereg segédanyagok gyárána (Fabrica de material de Protestia a Armatei) is Bukarestben Campul Mosilor 19. sz. alatt.



## Mérgezés okozta Péter Dezső halálát

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Péter Dezső kolozsvári szabósegéd, aki — mint meg írtuk — álmában földre zuhant az ágyból és meghalt és dr. Kernbach Mihail professzor belső szerveit gyanusnak találta és ezért felküldte a bukaresti központi vegyvizsgáló intézetnek, hogy állapítsák meg, hogy a halál oka nem volt-e mérgezés. Tegnap délből a kolozsvári ügyészség megkapta a vegyvizsgáló eredményét, mely szerint Péter Dezső halálát mérgezés okozta. A kolozsvári ügyészség most erőlyes nyomozásba kezdett, mert kétségtelenül gyilkosság történt. A körülményekből és Péter Dezső állandó vidám természetéből megítélve, az öngyilkosság teljesen valószínűtlen.

## Súlyos szabálytalanságokat állapítottak meg a székeludvarhelyi CAM hivatalánál

(ODORHEIU — SZÉKELYUDVARHELY.) A CAM dohányelosztó hivatalában sorozatos szabálytalanságokat fedeztek fel. A rováncsolás során megállapítást nyert, hogy a jövedéki árú elosztó hivatalánál 18.000 lej hiány van és az a gyanu merült fel, hogy ezt az összeget Stanculescu nevű tisztviselő sikkasztotta el, illetve használta fel jogtalanul és a hűtlen kezelés után a tisztviselő nyomtalanul eltűnt. Stanculescu ellen köröző levelet is adtak ki, de eddig nem sikerült nyomára bukkanni. A sikkasztás felfedezése után újabb, tüzetes vizsgálatot és rováncsolást tartottak a CAM hivatalában, amikor újabb kinos felfedezést tettek. Az egyik lepecsételt pénzes zsákon annak tartalmát a reáragasztott papírszalag 88.000 lejnek tüntette fel a benne lévő aprópénzt. Amikor azonban a pénzeszsákokat felbontották és annak tartalmát megolvasták, kellemtelenül állapították meg, hogy a leragasztott és teljesen sértetlennek látszó vászonzsákokban 68.000 lej helyett mindössze csak 8000 lej aprópénz volt. A hatóságok széles körben folytatták a vizsgálatot annak megállapítása érdekében, hogy ki és hová tüntette el a hiányzó 60.000 lejt. A kinos felfedezés után a hatóságok a legszélesebb körben folytatják a vizsgálatot a sikkasztást elkövetők kézrekerítése érdekében.

— A turnumagurelei repülőversenyek. Bukarestből jelentik: Turnumagurelén szép sikerrel rendezték meg az ARPA társaság által szervezett repülőversenyeket, amelynek műsorán különböző légi mutatványok szerepeltek. Ezeket az ARPA pilótái és kiépítői végezték. A Gherasin parancsnok vezetésével a „vörös raj” rendkívül érdekes légi mutatványokat mutatott be különféle alakulatokban. Azután Bazu Cantacuzino, aki most egészen a repülés propagandájának szolgálatába szegődött, szerepelt vakmerő légi mutatványokkal.

— Áríz a Basarabiei-uccában. Szombaton éjjel heves zápor kerekedett a város felett, amely szokatlan heves-séggel locsolta a kolozsvári uccákat. Az itt-ott felgyülemelő esővíztől eltekintve, nagyobb károkat csak a Basarabiei-ucca 6. szám alatt levő Intrepozite Albina palotájának hat szüsterén lakásában okozott, ahol a lakók éjjelkor arra ébredtek, hogy térdig érő esővíz mosogatja ágyaik lábát. Azonnal megindultak a mentési munkálatok és reggelig tartó meregetés után sikerült viszonylag szárazra tenni a lakásokat. A miniatűr áríz nem első eset a palota szüsterén lakásaiba, melynek lakói minden nagyobb zápor esetén ki vannak téve annak, hogyha akarnak, ha nem, lábvíz kénytelenek venni.

— Illegális kivándorlókat tartóztatnak le Konstancában. Konstancából jelentik: Tegnap a hatóságok kilenc 18—20 éves leghyolósági fiatalembereket tartóztatnak le, amint kiderült illegális úton jöttek az ország területére és úgy akartak Palesztinába menni.

# TESTEDZÉS

## Német győzelmek a főiskolás világbajnokságok utolsó napján

(BÉCS.) A főiskolás világbajnokságok küzdelmei az atlétikai versenyekkel tegnap befejeződtek. Az utolsó versenynapon a német diákok sorozatos győzelmeket arattak. A magyar versenyzők ezúttal is igen szépen szerepeltek, végeredményben tizenöt világbajnokságot szereztek, ezenfelül 14 második és 15 harmadik helyezést értek el és ezzel a pontversenyben Németország és Olaszország mögött a harmadik helyre kerültek.

A világbajnokságok zárónapjának eredményei:

4x100 m. váltófutás: 1. Németország 41.8 mp, 2. Olaszország 42.1 mp, 3. Magyarország 42.6 mp.

4x400 m. váltófutás: 1. Németország 3 p 15.8 mp, 2. Olaszország 3 p 17.2 mp, 3. Magyarország 3 p 17.4 mp.

1500 m.: 1. Dessecker német 3 p 47.2 mp, 2. Rátonyi magyar 3 p 58.4 mp, 3. Harsányi magyar 3 p 59.6 mp.

10x200 m.: 1. Németország 3 p 38.3 mp, 2. Olaszország 3 p 39.2 mp, 3. Magyarország 3 p 43.2 mp.

A versenyek befejezése után diszfelvonulás következett, majd kiosztották a díjakat. A felvonulásban csak a német, magyar és olasz versenyzők vettek részt, mert a többi nemzetek fiait a feszült európai helyzet miatt hazarendelték.

A közel egy hétig tartó világbajnoki versenyeken a magyar diákok igen jó benyomást keltettek nagyszerű szereplésükkel. A magyar fiúk a következő számokban szereztek világbajnokságokat:

100 m. síkfutás: Sir dr. 10.7 mp.

100 m. gyorsaság: Abay-Nemes 1 p 01.5 mp.

400 m. gyorsaság: Gróf 5 p 06.3 mp.

1500 m. gyorsaság: Gróf 20 p 25.1 mp.

4x200 m. gyorsváltó: Magyarország 9 p 41.3 mp.

Párbajtőr: Henney.

Női tőr: Horváth Kató.

Kardvívás: Palóc.

Váltósúly ökölvívás: Korányi.

Női tenisz: Szilvassy.

Tenisz vegyespáros: Ferenczy-Szilvassy.

Kermánynéülkü kétevezős verseny: Kovács-Farkas.

Gerelyvetés: Várszegi 67.37 m.

Vízilabda és kardcsapatverseny.



SPORTNÁL VAGY  
MUNKÁNÁL IS  
SZERELJEN ALA  
A SZEMÜVEGÉK!

Szemüvegeket orvosi előírás  
szerint készítünk.

Speciális acélárak raktáron.  
Prima a l p a c c a evőeszközök feltűnő  
olcsó áron.

Kun Mátyás Fia R. T.-nél  
CLUJ, CALEA MARECHAL FOCH No. 2.

Az európai feszültség miatt: elmarad a magyar-francia uszmérkőzés. Budapestről jelentik: Szombaton és vasárnap került volna lebonyolításra a magyar-francia uszó- és vízilabdamezők Budapestén. A két nemzet uszójának találkozója a franciák lemondása miatt, elmarad. A franciák a feszült európai helyzet miatt határozták el, hogy visszalépnek a budapesti versenyre.

Nagyszerű súlylét a medve. Newyorkból jelentik: Nebraska állam medvetenyésztő telepén az idomítók az egyik medvét megmártották sulyt dobni. A medve igen tehetséges „súlylétének” bizonyult, mert 20.83 métert dobott, ami messze túlhaladja a nyilvántartott világcsúcst. Az eredményt azonban nem lehet hitelesíteni, mert a medve közben „profi” lett. Cirkuszhoz szerződött...

219 válogatott mérkőzés. Budapestről jelentik: Magyarország futballválogatottja vasárnap 219-ik mérkőzését játszotta a lengyelek ellen. A magyar csapat eddigi mérkőzései közül 106 meccset megnyert, 67-et elvesztett, míg 46 döntetlenül végződött. Gólarány 559:430 a magyar csapat javára. A lengyelekkel hetedik mérkőzését játszotta vasárnap a magyar csapat. Hat mérkőzést megnyert, s csak az utolsó találkozást végződött vereséggel.

## Véleményt kért

a munkügyi minisztérium a szakmai testületektől az új szakszervezeti törvényjavaslatról

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A munkügyi minisztérium nemrégiben új szakszervezeti törvényjavaslatot dolgozott ki. A törvényjavaslat azon az elgondoláson épült fel, hogy az ország minden társadalmi rétegét, beleértve a mezőgazdasági munkásokat is, külön szakmai érdekcsoportba tömörítse és irányításukat intézményesen lássa el. A javaslatot a munkügyi minisztérium megküldötte az összes szakmai szervezeteknek véleményezés végett. Így eljutatta a szamostartományi magántisztviselői szervezetnek is, amely külön bizottságot jelölt ki a törvényjavaslat szakszerű elbírálására. A bizottság már többször összeült, hogy véleményt alkosson a törvényjavaslatról. Mielőtt azonban végleges formában leszügezik álláspontukat a törvény elgondolásával szemben, a cég vezetőse rövidesen tartományi konferenciát fog egybehívni és így alkalmat ad minden tagjának arra, hogy hozzá-

Manole Enescu kolozsmegyei prefektus adománya a Victoriának. A kolozsvári Victoria sportegyesület legutóbbi közgyűlésén díszelnökévé választotta Manole Enescu ezredes-prefektust, aki most levélben köszönte meg a megtiszteltetést, egyben közölte, hogy Kolozsmegye nevében 5000 lejt, a maga nevében 500 lejt, a vármegyei tisztviselők nevében pedig 300 lejt küldött a nehéz anyagi helyzetben lévő román egyesület talpraállítására.

Holnap kisorsolják a román labajabnokság őszi fordulóját. Bukarestből jelentik: A román labdarúgószövetség holnap sorolja ki a labajabnokság őszi fordulójának mérkőzéseit. Az első forduló előreláthatólag szeptember 10-én lesz.

Unirea Marosludas—CFR Kolozsvár 5:0 (2:0). A kolozsvári vasutasok marosludasi kirándulása súlyos vereséggel végződött. Az Unirea végig fölényes, szép játékkal verekedett ki a figyelemreméltó eredményt. Góllövők: Székely, Iclozan, Gereg, Pinte és Jacob. Stoica jó bírő volt.

Nagy Ferenc nyerte a lutheránus IKE asztali teniszversenyét. A kolozsvári lutheránus IKE asztali teniszversenyét Nagy Ferenc nyerte, aki a döntőben 21:19, 18:21, 26:21 arányban győzött Berényi Kálman felett. 3. Nyulási.

Az erőnlét hiánya okozta a magyar válogatott vereségét Varsóban. Budapestről jelentik: A lengyel-magyar válogatott labdarúgómérkőzés után vitéz Ginzery Dénes szövetségi kapitány a következőket mondotta csapatának vereségéről: „Az erőnlét hiánya okozta elsősorban a vereséget. A lengyelek a rajtokban, a fejelesben, általában mindenben gyorsabbak voltak. Minden alkalommal megelőzték a mi fiainkat. Mi csak a technikában álltunk a lengyelek felett. 2:2 után ideges lett a csapat, de még jobban elvesztette a fejét az igazságtalan 11-es után”.

Szlovákia—Németország 2:0 (1:0). Pozsonyban 20.000 néző előtt folyt le a két ország futballcsapatainak mérkőzése, amely óriási meglepetésre a szlovákok győzelmével végződött.

Németország nyerte a főiskolai kézilabdavilágbajnokságot. Bécsből jelentik: Tegnap délután játszották le újra a döntetlenül végződött német-magyar kézilabdamezők. A németek ezúttal nagyon jó játszottak és 13:4 (9:1) arányban győzték s ezzel megnyerték a főiskolás világbajnokságot.

GÁBORY LEGYŐZTE VON CRAMMOT. Budapestről jelentik: A magyar teniszvilágbajnokságok utolsó napjának óriás szenzációja, hogy a férfi egyes döntőjébe Gábory 1:6, 1:6, 6:1, 6:2, 6:2 arányban legyőzte von Crammot, a világ egyik legjobb tenisjátékosa.

4:1-re győzött Ausztrália a jugoszláv elleni Davis Cup zónadöntőn. Brooklynban tegnap befejezték az ausztrál-jugoszláv Davis Cup zónadöntőt, az utolsó versenynapon az ausztrálok megnyerték a két egyes játszmát és ezzel végeredményben 4:1 arányban győzték.

## Széke - sport

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Zsinor vezetősége értesíti az összes egyesületeket, hogy zászlószentelése alkalmából rendezett tekezőversenye a következőképpen végeredményekkel ért véget: Csapatverseny: 1. Székelység A. 62 ponttal, 2. Victoria A. Nagybanya 53, 3. Victoria B. Nagybanya 53, 4. Stejarul A. Nagybanya 52, 5. Minerva Kolozsvár 52, 6. Stejarul B. Nagybanya 51, 7. Veritas Kolozsvár 50, 8. Matador Kolozsvár 49, 9. Victoria C. Nagybanya 45, 10. Avram Iancu A. és B. Remény, Potaissa Torda és Székelység B 44 ponttal. — Egyéni verseny: 1. Demeter István Uranus Torda 27, 2. Makai Miklós Uranus Torda 26, 3. Ormezei Ferenc Sparta Nagybanya 26, 4. Kovács József Victoria Nagybanya 26, 5. Vass Miklós Juventus Kolozsvár 26, 6. Székely László Meteor Kolozsvár 25, 7. Crisan Carol Sparta Nagybanya 25, 8. Nemes Dénes Uranus Torda 25, 9. Tóth Lajos Potaissa Torda 25, 10. Árkosi Lőrinc Olympia Kolozsvár 23, 11. Crisan Andrei Victoria Nagybanya 23, 12. Valeanu Emil Standard Kolozsvár 23 pont.

## Rádió

AUGUSZTUS 29. Szerda.

Bucaresti: 7: Reggeli műsor, torna, rádió hírek, reggeli hangverseny, háztartási és orvosi tanácsadók. 7.45: Műsor befejezése. 12: Botez zenekar. 13: Hírek, időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sport hírek, vízállásjelentés. 13.30: Gramofonlemezek. 13.45: 14.10: Hírek. 15.10: Időszertű anyag. 19: Csevegés. 18.17: Le-mezek. 19.35: Strauss zene. 20.05: Felolvasások. 20.20: Volanescu énekesnő estje. 20.40: Manoliu hegedű és Alcxandrescu zongoraművész estje. 21.05: Rádiózenekar. 22: Hírek. 22.15: Táncclemezek. 22.30: Spanyol dalok. 23: Hírek. 23.15: Vendéglátó zene.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, éltrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.30: Hírek. 17.15: Diákfélt-óra. 18.10: Katonazene. 18.50: Balalajka-zene. 19.20: Zenekar. 20.15: Hírek. 20.25: Zongora verseny. 20.50: Eldadás. 21.20: Ének zongora kísérettel. 21.50: Hangfel-vétel. 23: Cigányzene. 23.40: Hírek. 24: Szalonzene. 1.05: Hírek.

— Targu-Ocnán tartózkodik Románia legmagasabb embere. A Targu-Ocna-i fürdőben van jelenleg Románia legmagasabb embere, Gheorghe Roman, aki hordári szolgálatokat végez. Gheorghe Roman 210 centiméter magas. Az volt a szándéka, hogy ökölvívó lesz és megküzd Goga Mituval, a más-sik hosszú óriással, amikor azonban megtudta, hogy Goga Mitu súlyos beteg, lemondott erről a tervéről.



## Kereskedelmi alkalmazottak szakmai értekezlete

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A szamostartományi magántisztviselői cég korábbi határozatához híven, folytatja szervezési akcióját és ezzel kapcsolatban igyekszik az alkalmazottak gazdasági sérelmeire orvoslást keresni. A cég vezetősége úgy látta, hogy csakis szakmánként, illetve cégenként lehet eredményes az akció és ennek érdekében hétről-hétre a különböző alkalmazotti kategóriákban értekezletet tart, amelyre az érdekelteket meghívja. Ezen a héten, szerdán este 8 órakor a vas- és gépkereskedelmi, valamint fűszer és csemege szakmában alkalmazottak értekezlete van soron. Az értekezlet, amely a cég Jorga-ucca 16. szám alatti helyiségében lesz megtartva, megtárgyalja a fenti szakmában felmerült sérelmeket és közvetlen tárgyalások révén igyekszik majd a cég vezetősége orvoslást találni.

## Jorga lapja — a nemzetközi helyzetéről romániai vonatkozásban

(BUCURESTI.) (Rador.) A Neamul Romanesc írja a tegnapi számában ezzel a címmel: „Magunk között” a következőket: Az utóbbi napok nemzetközi helyzete újabb alkalmat nyújtott, hogy tisztázzuk népünk rendkívüli képességeit, jóakarátát és a román állam ösztönöségét. Annak a nagy nemzeti egységnek beigazolása után, amely ez év márciusában történt, népünk hidegvérrel és rendületlen hittel szemléli az utóbbi hónapok eseményeit. Azok a kávéházi hírforrásokból táplálkozó jelentések, amelyek a „jól-informáltság” látszatát akarják maguknak kölcsönözni és olyan hírforrásokra támaszkodnak, amelyeket gyakran könnyű volna megcáfolni, habás nélkül maradtak az ország népének egészséges gondolkodására, amely rendületlen hittel áll uralkodója és tanácsadói mögött. Ez a szolidaritásnak és a mély értelemnek újabb bizonyága. És hidegvérűsége mellett ez a nép folytatja eddigi, a szomszédokkal jó viszonyt folytató politikáját Európának ebben a sarkában, a béke konszolidációjáért dolgozik és az összes ittélő népek boldogulásáért, amely külpolitikánk vezető elve marad a jog és egyenlőség alapján az erőinkben való bizakodással és a nemzeti egység kinyilvánításával együtt, amelyben elszakíthatatlan kapcsolatok állanak fenn az Uralkodó és népe között. Ezek a tények az ország népe fegyvermezzségének és öntudatosságának újabb komoly és értékes bizonyosságai.

## Bérmozgálm a kisilvai fűrészárugyárban

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kisilvai Regna-féle fűrészárugyár munkásai napokkal ezelőtt bérmozgalmat indítottak, amelynek keretében gazdasági helyzetük javítását igyekeztek kiharcolni. A munkások a gyárigazgatóság előtt hivatkoztak mostoha gazdasági helyzetükre és 20 százalékos fizetésemelést kértek. Az igazgatóság nem adott választ a munkások kérésére és így kénytelenek voltak az ügyet a munkaügyi vezérfelügyelőség elé terjesztetni, amely még a héten tárgyalásra hívja a feleket, hogy igyekezzék a konfliktus ügyében békét teremteni.

## Nyomoznak a kéjgyilkos után

(BUCURESTI.) (Rador.) A bacăui ügyészség egy Gh. Tamasescu nevű egyén ellen köröz, aki miután erőszakot követett el egy Dobos Józsa nevű egyén felettségén, azt kegyetlenül megölte és feldarabolta. Ez a Tamasescu egy hasonló bűncselekményt már elkövetett 1935-ben, amikor azonban a bacăui esküdtszék felmentette. Azt hiszik, hogy más, kiderítetlen bűncselekmények is terhelik a lelkiismeretét. Orvosi vélemény szerint egy beteges, szadista ember bűncselekményeiről lehet szó.

## Hétszázra emelkedett a budapesti Őszi Vásár kiállítóinak száma

Budapestről jelentik: Az augusztus 31-én kezdődő Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár kiállítóinak száma hétszázra emelkedett, ami azt jelenti, hogy nincs a lakásberendező, a háztartási, no meg a konyhaművészetnek olyan iparága, amely ne vonulna fel hatalmas készültséggel erre a vásárra, hogy ott megismertesse a nézősereggel mindama eszközöket, amelyekkel a lakást modernné és széppé, a háztartást célszerűvé, a konyhát pedig olcsó kellemekkel is nagyszerűvé lehet tenni. Tizenhárom ország tudja már ezt és tizenhárom országból indult már meg a vásárlátogatók sereglése, hiszen a vásár nagyjelentőségű utazási és vízumkedvezményei tudvalevően már e hó 21-ike óta érvényben vannak. Ez a kedvezmény a magyar és a jugoszláv vasutakon és a magyar hajókon, úgy

jövet, mint menet féláru utazást jelent, míg a román államvasutak a visszautakon adnak 50 százalékos utazási kedvezményt. A külföldi látogató vízum nélkül lépheti át a magyar határt és a Budapesten 2.50 pengő kezelési illetéket kapható vízummal kerek egy hónapig tartózkodhatik Magyarországon. Van vízummentes határ-átlépést biztosító igazolvány az autó utazók részére is. Ilyen igazolványokat minden utazási és menetjegyiroda árul és illet bárki szerezhet magának.

Az Őszi Vásár augusztus 31-étől szeptember 11-éig bezárólag tart. Az utazási és vízumkedvezmények Budapestre szeptember 11-ének déli 12 órájáig, visszautra pedig augusztus 31-ének déli 12 órájától szeptember 21-éig érvényesek.

## Szeptemberi sportvonal Budapestre utlevél nélkül!

Csak személyazonossági igazolvánnyal. Clujról indul szept. 12-én délelőtt 10 óra 45 perckor. Budapestre visszaindul szept. 18-án reggel 7 óra 30 perckor.

**Az utazás ára - - Lei 1.980**  
**gyermekeknek**  
**10 évig . . . . . Lei 1.480**

Budapesti szálloda és kirándulások költségei lejben fizethetők.

**Az utazáson mindenki résztvehet korra és felekezetre való tekintet nélkül!**  
**JELENTKEZÉSI HATÁRIDŐ Szeptember 5-én ESTIG**

Beiratkozási helyek kizárólag:

**ECONOMIA WAGONS-LITS/COOK**

menetjegyiroda  
Cluj, P. Unirii 23.

menetjegyiroda  
Cluj, P. Unirii 18.

## Dr. Horvat rendőrkesztör nyilatkozata a lakásrekvirálásokról

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Dr. Horvat Iosif rendőrkesztör magához kérte tegnap a lapok munkatársait a szobarekvirálásokra vonatkozólag az alábbi fontos tájékoztató felvilágosítást adta: A minisztérium 851-939. számú rendelete alapján a mai helyzetre való tekintettel Kolozsváros város területén is megkezdődtek a tisztek részére a szobarekvirálások. Sajnos, a városunkban már az első lépéseknél mindjárt akadályokba ütköztünk, amennyiben egyes háztulajdonosok és bérleti annak ellenére, hogy három szobánál is nagyobb, komfortos lakással rendelkeznek, vonakodnak szállást adni a katonatisztek részére, ilyen és hasonló kifogásokkal: ez a leányom szobája, az a fiam szobája, s jól lehet a legutóbbi módos, vagyonos család, mégis azzal igyekeznek mentesülni a rekvirálás alól, hogy nincs ágyneműjük és nincs ágyuk. Emiatt természetesen a tisztek elszállásolása súlyos akadályokba ütközik. A mai rendkívüli helyzetre való tekintettel a rekvirálásokat minden körülmények között keresztül kell vinnünk, mint ahogy az a többi városokban is történik. Eppen ezért, mihez tartás végett a következőket közlöm:

Mint rendőrkesztörnek, kizárólag nekem személyesen kell gondoskodnom a tisztek elszállásolásáról. Ezt azonban olyan módon akarom keresztül vinni, hogy a lakosság köréből senkit se érjen igazságtalanság. A rekvirálások menetét személyesen irányom olyan formán, hogy az illető tisztek mellé egy alantas rendőrközegemet adom, aki az általam aláírt és lepecsételt rekviráló bonnal jelentkezik. Külön hangsúlyozom, hogy eleget kell tennem minden körülmények között a rekvirálási rendeletnek, tehát a közön-

ség ne lassung ebben a ténykedésben fölösleges zaklatást. Tekintettel arra, hogy jelenleg igen sok szobára van szükségünk, méltán elvárhatjuk mindenkitől, hogy a mai helyzetben igen nehéz szolgáltatást teljesítő tisztek számára mindenki önmagától nyújtson segédkezet és ne igyekezzék kitérni különböző elutasító kifogásokkal. Rendkívül időben mindenki lefokozhatja kissé az igényeit és a kényelmi szempontokat annál is inkább, mert ezek a rekvirálások csak átmeneti jellegűek. Ha valahol nincs ágy, egy kis jóakarattal pótolni lehet széjjel. Az én tudatom egyben, a minisztériumi rendelet a rekvirált szobákért napi 20 lej állapított meg és ez összeget a beszállított tisztek fizetik ki. Ugyanakkor a szállodák is ötven százalékos kedvezményt kötelesek adni a hatóságilag megállapított árákból. Ha elegendő szálloda állna rendelkezésre megfelelő befogadó képességgel, úgy természetesen nem kellene a közönséghez is fordulni a rekvirálásokkal. Sajnos azonban, a szállodáknak nem elegendő a befogadó képességük.

Olyan esetekkel is találkozunk mindjárt az első napon, ahol egyesek kinyilvánított magatartást tanúsítottak azáltal, hogy a jelentkező tiszteket kisebb szuterén lakásokba akarták tessékélni azzal a kifogással, hogy az ő lakásukban nincs hely. Akik a jövőben rosszindulatú magatartást tanúsítanak, azok ellen sajnálattal bír, de kénytelenek leszünk hadbíróági eljárást indítani. Gondoskodásom kiterjed minden egyes esetben arra is, hogy sérelmem és jogtalanság senkit se érjen, de annyi áldozathozatal, hogy ilyen nehéz időkben mindenki fokozza le kissé a kényelmét, joggal el lehet várni a lakosságától. A város lakásviszonyairól pontos értesüléseink vannak. Az előzetes részle-

ges összeírás során ugyanis feljegyeztük már a rekvirálható szobákat, de ahol még nem járt a bizottság, az nem jelenti azt, hogyha nagyobb lakás áll az illetők rendelkezésére, hogy oda nem lesz beszállásolt. Eppen ezért nyomatékosan is felhívom a figyelmet arra, hogy azoknak a lakosztályoknak a tulajdonosai és bérleti is álljanak a mai naptól készenlétben egy szobával. Azok a családok, ahonnan a beszállásolt tisztek eltávoznak, a rekviráló bont hozzák vissza hozzám, hogy a méltányosság alapján ugyanottan ne eszközöljünk újabb rekvirálásokat.

Nagy elfoglaltságomra való tekintettel ezúton is mindenkit kérek, hogy sem személyesen, sem közvetve ne interveniáljanak abban az irányban, hogy mentesítést nyerjenek a rekvirálás alól, mert semmiféle közbelépésnek ezúttal nem lehet fogantatja. Az arra rászoruló tiszteket ugyanis, amint említettem, minden körülmények között el kell szállásolnunk. Ezek a tisztek a mai nehéz időkben mindnyájunkért dolgoznak és éppen ezért joggal el lehet várni, hogy velük mindenki a legudvariasabb magatartással tanúsítsa. Mindig örököttem a rend felett, ezt állandóan tapasztalhatta is a lakosság és éppen ezért senki ne adjon alkalmat arra és ne kényszerítsenek rá, hogy erőteljesebb és nem kívánatos rendszabályokhoz kényszerüljek folyamodni. Kolozsvár lakosságának e tekintetben a többi városok előtt jó példával és teljes megértéssel kell előljárnia. Igen kellemes impressziót keltene az, hogyha a főhadvezetőség arról értesülhetne, hogy Kolozsvár polgársága példás előzékenységgel és jóindulattal megértő magatartással tett eleget ezekben a rendkívül időben kötelességének.

## Ismét a Fränkel-ügy

A „Jóestét!” folyó hó 23-iki számában „Egy kalandor tündöklése és bukása stb.” cím alatt megjelent cikkkel kapcsolatosan vettük a következő levelet: „Nem felel meg a valóságnak az, hogy Hoffmann Albert, azaz Adalbert, kinek Mária nevű leányát Frenkel Dávid nevű kalandor megszöktette, mérnök lenne. Nevezettnek nincs mérnöki diplomája és nem tagja a mérnöki kamarának. Megfelel ellenben a valóságnak az, hogy nevezettet kiról a cikkben szó van, Hoffmann Gyulának hívják és magántisztviselő, aki Clujon Str. Grigorescu 53. sz. alatt lakik. A valóság az, hogy Clujon Hoffmann nevű mérnök csak egy van és pedig Hoffmann Sándor, aki lakik Clujon a Str. Rudeanu 1. szám alatt és aki nem azonos a Frenkel által megszöktetett Hoffmann Mária apjával. Alulírott Hoffmann Sándor okl. gépészmérnök Hoffmann Gyula, azaz Albert ellen a közlekedésügyi minisztérium mellett működő mérnöki kamaránál cimbitorlás miatt feljelentését megtette.

HOFFMANN SÁNDOR,  
okl. gépészmérnök Cluj,  
Str. Rudeanu 1. szám.

## A kolozsvári borbélyiparosok gyűlése

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A szamostartományi borbély és fodrászmesterek ööhe gyűlést tartott, amelyen Kiss N. javasolta, hogy a külvárosi borbély és fodrászüzletek vasárnap délelőtt is nyitva tarthassanak. Az indítványt Tereu elnök kifogásolta, mert ez az indítvány ellentétben áll a törvénynek a vasárnapi munkaszünettel kapcsolatos intézkedéseivel és ezenkívül tisztességtelen versenyt képez a belvárosi mesterekkel szemben. Ezután határozati javaslatban kimondták, hogy komoly harcot kezdenek a kontárok ellen és a cég Chirila Ioan munkaügyi vezérfelügyelő támogatásával ellenőrizni fogja a törvény és az etika betartását. Javaslat hangzott el, hogy az összes borbély és fodrászüzleteket az üzlet nagysága és a munkások számának tekintetbe vételével három osztályba sorozzák és az egyes osztályok munkadíját kötelezően egységesen állapítsák meg. A gyűlés a javaslatot elfogadta.

— Visszahívták a berlini orosz katonai attasét. Berlinből jelenti a Rador: Gerasimof ezredes, a szovjet berlini katonai attaséját visszahívták állásától.



# Apróhirdetések

## ADÁS-VÉTEL

**ARANYFOGAKAT**, ékszereket, (akar tört állapotban), gyémánt és brilliáns köveket állandóan veszünk. Casa Orologer, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. szám. (2532)

**PAPLAN** varró rama olcsón eladó. Str. Bravilor 2. felső csengő. (3211)

**ÓCSKARUHÁKAT** jó árban veszek, dúsválasztékban olcsón eladok. Grünfeld, Str. Regina Maria 6. (1810)

**ELADÓ** Cluj—Someseni ut elején ház hely 278 négyzetgölg és a Str. Regală 58. sz. alatti ház hely, 126 négyzetgölg. Ért.: Dr. Fersigan Romulus ügyvédnél, Cluj, Str. Reg. Carol II. N. 13. (2647)

**ÓCSKA** ruhákat és télikabátokat veszek és eladok. Grünfeld, Piața Unirii 18. (2897)

**JÓKARBAN** lévő 4 lábu morzsoló eladó. Cojocna, Cara (Jud. Cluj). (V3246)

**ÓCSKARUHÁKAT**, télikabátokat, fel emelt árban veszek, olcsón eladok. Str. Memorandului 4. Kapu alatt. (3186)

**ELADÓ** jókarban „His Master's” patefon lemezzel, jókarban Singer karikahajós varrógép. Str. Avram Iancu 24. szuterin. (3270)

**KÖSZÖRÜGÉP**, menetvágógép, szíjtárcsák, elötétek, vasgerendák különböző méretekben, vaslemez 4—8 mm. vastagságban, körfűrészlapok, „Gall” féle csuklós lánc, fogaskerekek, kukorica morzsoló, stb. kapható Silvania S. A. Cluj, Enescu 1. Telefon: 3184. (3262)

**KÁLYHÁT** keresek megvételre. Ugyanott nagy ablak cserepek eladók. Str. Drăgalina 19. háztulajdonos. (3305)

**MOTORKERÉKPÁR** F. N. márka 350 köbcentis, alig használt, kitűnő állapotban, sürgősen eladó. Str. Gen. Gherescu No 5. (3305)

## Eladó emeletes ház

P. Unirii-től 50 lépésre 16 lakrészrel 4 üzemhelyiséggel. Évi jövedelem 6 százalé. Bankadósság átvethető. Esetleg ráfizetéssel elcserélhető kisebb új emeletes házzal. Cim: dr. Asztalos Sándor Cal. Reg. Ferdinand 7. Tel.: 14-84.

**RITKA ALKALOM!** Singer varrógép teljesen új, ára 9500 lej, 14.500 lei helyett eladó elköltözés miatt. Str. Iuliu Maniu No 6. ajtó 20. (3307)

**BOROSHORDÓKAT** használt jó állapotban veszek. Calea Victoriei 153. (3311)

**MODERN** villany luszter, női és férfi téli kabát eladó. Iuliu Maniu 29. földszint. (3315)

**BÉRBEADÓ**, esetleg eladó Cluj legszebb helyén, műút mentén 13 hold gyümölcsös és rajta lévő 3 szoba, konyha, fürdőszoba modern lakás, istálló, gazdasági épületekkel, teleház és belgazdaság részére igen alkalmas. Cim: Makkay Ernő, P. Mihai V. No 7. (3316)

**VADONATUJ** ezüstróka eladó. Cim a kiadóban. (3318)

Nagy teljesítményű **EXCENTER** és **FRICIOS PRÉST** kifogástalan üzemekepes állapotban sürgős megvételre keresünk. Triumf S. A. Cal. Reg. Carol 118. (3321)

**KERESEK** 30—40 cm átmérőjű ventilator. Cim a kiadóban. (3325)

**100—300-IG** mérő mázsát keresek megvételre. Cimeket a kiadóba „Mázsá” jelíggel. (3326)

**MODERN** sötétkeki gyermekkosci eladó. Britinger, P. Unirii 14. udvarban. (3327)

**ÁLLOMÁS** közelében családi kertes házat vennék, esetleg bankteherrel. Cim a kiadóba. (3328)

**IRÓGÉP** „Smith” márkájú, keveset használt eladó. Cim a kiadóba. (3333)

**ELADÓ** fél topolya háló. Fischer, Str. Oăsanu 9. (3334)

**IRÓGÉPET**, használtat olcsón vennék. Ajánlatokat cim megjelölésével „Hordozható” jelíggel a kiadóba. (3339)

**MODERN** új ház kétszer szoba, konyha, speisz, veranda családi okok miatt sürgősen, olcsón eladó. Str. Macavei 16. (3346)

**FÜSZER** és vegyes üzlet jó vevőkörrel átadó. Römer fodrász, Str. Paris12. (3350)

**VENDÉGLŐI** kályhát keresünk megvételre. Concordia klub. Str. Memorandului 13. Tel.: 2692. (3248)

**EGY** jólbevezetett korcsma átadó más elfoglaltság miatt, biztos megélhetés. Cim a kiadóban. (3355)

**ELADÓ** 720-as cséplő eredeti hátul szákos, osztályozós, 20.000 lej. Ijjes, Agihres, jud. Cluj. (3320)

**KIFOGÁSTALAN** mély fehér gyermek kosci eladó. Str. Petru Rareș 30. (3367)

# MINDENKI TUDJA MEG!

## HETI

50 LEI

## részletfizetésre

vásárolhat női és férfi

## cipőket

elsőrendű minőségben leszállított olcsó árak mellett.

## „ARCO”

STRADA MEMORANDULUI 25.

**EGY** vagon fát vennék kéz alól. Str. Petru Maior 4. (3368)

**ÓCSKARUHÁKAT**, télikabátokat veszek, igen nagy választékban eladok. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (3375)

**TANGÓHARMONIKA** Acordeon Hohner gyártmány eladó. Str. Jorga 2. I. em. 24. ajtó. (3379)

## ÁLLÁST KERES

**DADA** állást keres. Cim Str. Petrovici 15. (3310)

**ZWEI** Deutsch Frl. suchen Stelle zu Kindern eventual auch als Haustochter „Gyermekszerető” jelíggel. (3312)

**TÜZÖNÖ**, ki ragasztani is tud, állást keres. Cimet leadni a kiadóba. „Szorgalmas.” (3313)

**FŐZNI TUDÓ** fiatal urinő ajánlkozik házvezetőnőnek, urinőhöz, vagy kis családnak. Ajánlatokat levélbe kérek a kiadóba. „Julia.” (3324)

**KALAIPOS** 20 éves gyakorlattal férfi, női szakmában perfect, elhelyezkedne. Cim: Pálrier, Aiud. Str. Voluntarilor 10. (V3352)

**JÓMUNKÁS** fiatal borbélysegéd állást keres vidékre is megy. Cim: Str. Masiniilor 16-a. (3353)

## ÁLLÁST KAPHAT

**ÜGYES** munkásokat keresünk. Fabrica de Basma Schul, Cluj, Str. Salcâm 27 sz. (3062)

**KERESEK** egy jó munkás borbélysegédet azonnali belépésre, fizetés megegyezés szerint. Kiszolgált katonai előnyben. Frizeria Russu, Câmpia Turzii. (VT2684)

**VASÚNTÓKET** felveszünk. Uzinele de fier, S. A. Str. Negru Voda 1. (2654)

## Péküzem keres üzemezetőt

ki a beolvasást is ellátná. Elsőrendű munkások ajánlatát fizetési igényekkel és referenciákkal „Megbízható” jelíggel a kiadóhivatal továbbítja. (3324)

**MESTERKÖNYVEL** rendelkező hölgy fodrászt keresek, nem szükséges, hogy aktív részt vegyen. Ugyanott gyakorolnokat azonnali belépéssel felveszek. Cimeket a kiadóba „Hölgyfodrász” jelíggel. (3196)

**ÉLELMISZERIPARI** vállalat keres ügyes raktárnokot. Ajánlatokat „Kereskedő” jelíggel a kiadóba kérjük. (3274)

**ROMÁNUL** tudó kiszolgáló ügyes leányt vagy fiut felvesz Regal kávéház ruhátára. (3276)

**KÉTTAGU** család keres középkorú főz ni tudó jobb asszonyt. Cim a kiadóban. (3277)

**PERFEKT** varróleányokat, ügyes kifutóleányt vagy fiut felvesz szalon Wollheim, Str. Saguna 15. (3157)

**SÜRGŐSEN** keresek szépen dolgozó himzónőt, színes tüftetéshez. Cim Str. Petru Maior No 4. 17 ajtó. (3337)

**MEGBÍZHATÓ** középkorú bejárónőt keres gyermektelen család. Háztulajdonos. Calea Regele Carol 22. (3308)

**KISASSZONY** kerestetik 4 éves kisfiu mellé. Dub. Str. Vasile Alexandri 10. (3319)

**FÉRIFODRÁSZ** segéd alkalmazást kaphat. Frizeria Sántha, Str. Elisabeta No 52. (3330)

**KENYÉRÜZLETBE** elárusítónót keresek. Str. Baritiu No 8. (3329)

**ÜGYES** fiut tanulókat fizetéssel felveszünk. Prezentszky sütőde, Cluj, Calea Regele Ferdinand 67-a. (3340)

**KIFUTÓ** leányt, vagy fiut felvesz „Aida” cukorkaüzlet Str. Jorga 11-a. (3342)

**EGY** fiatal szűcssegéd azonnali belépésre kerestetik. Weisz Ernő szűcsnél, Cal. Reg. Ferdinand 12. (2663)

**SZERÉNY** megbízható, házimunkát is végző német leányt keresek azonnala két éves gyermekem mellé. Str. Fântânelei 53. (3344)

**FEHÉRNEMŰ** varróleányokat és kifutóleányt sürgősen felveszek. Viorica, Cal. Reg. Ferdinand 20. (3364)

**URI** konfekcióhoz ügyes nagymunkás, saját géppel azonnal felvétetik. Str. Dragalina 26. em. (3365)

**TANULÓKAT** fizetéssel fémiparhoz fel veszek. Ért.: 2—4 óra között. Str. Gligore Szilassi 6. Szamosfalvi vámmal szemben. (3366)

**EGY** ügyes kiszolgálóleány egy bejárónő és kifutófiu azonnala felvetetik. Str. Saguna 4. (Restaurant.) (3365)

**FOGORVOSI** rendelőbe kisegítő leány felvétetik. Jelentkezni délután 7—8 óra között. Cal. Reg. Ferdinand 30. (3372)

**AZONNALRA** felveszünk perfect román-magyar nyelvtudással kiszolgáló kis asszonyt, ki jártas régiség és vegyes üzletben, havi fizetés kezdő 100 lej. Firma „Intim” Str. I. Maniu 6. (3378)

**ORVOS** kerestetik helyettesnek egy évre bányai községbe, havi 6000 lej fix, ingyen lakás és mellékkereset. Cim a kiadóban. (3380)

## KÜLÖNFÉLEK

**CFR Mandat de transport** birtokosa előnyös feltételek mellett szerezhetik be fájukat Lázár fatermelő cégnél, Str. Gh. Baritiu 28-a. Rodna Veché állomásról. (2641)

**KÖZPONTBAN** előkelő helyen, valódi jó házikoszt abonálható kihordásra is. Urinő teljes ellátást kaphat. Str. Duca 3. I. 4. (3303)

**ZONGORA** órákat havi 200 leiért adok a belvárosban. Cim a kiadóban. (3334)

**ELVESZET** egy livrét, kérem a megtalálót szíveskedjék a Str. Albinei 25. szám alá Nagy Francisknak átadni, ahol 300 lej jutalomba részesül. (3341)

**MAGÁNOS** urinő vállalná öreg gondozását, vagy beteg ápolását, saját lakásán. Cim a kiadóban. (3371)

# ELVESZETT TOMI

drótszörű. Megtalálójá jutalomban részesül. Muresan, Str. Saguna 16. Telefon: 12-12.

**HÁZASSÁG** céljából megismerkedne közepkorú iparos uriember, ki ingatlanokkal rendelkezik, olyan nővel, aki szintén ingatlanokkal rendelkezik. Leveleket „Komoly” jelíggel a kiadóba. (3343)

**ELVESZETT** 10 darab liba, 7 tarka és 2 fehér. Megtalálójá, vagy nyomravezetője jutalomban részesül. Str. Luther 1. (3347)

**SZOMBATON** a Palais de Danseban egy férfialap elcserélődött. Felkérem az illető urat azt visszacsernéni szíveskedjék, annál is inkább, mert ismerjük. Palais de Danse ruhátára. (3361)

**TÁRSAT** keresek 200 ezer lejrel nagyjövedelmű gyárvállalathoz, hol 2—3 éven belül többmillió jövedelemhez juthat, pénz biztosítva. Ért.: Str. Vrăbilor 19. em. Gabányi, délután 4—6-ig. (3362)

**PONGYOLA** 60 lejért ruhát 100 lejért varrok. Cim a kiadóban. (3376)

**IZLETES** kóser ebédet adok 25 lejért. Intelligens nőnek butorozott szoba olcsón kiadó. Elbédőberendezés eladó. Cal. Reg. Ferdinand 89. a. 16. (3363)

**HÖLGYEK** figyelmébe. Mindenféle fűzőt garancia mellett vállalkok. Bergerné, P. Carolina 1. em. Apart. 11. (3358)

**STR. REG. MARIA 48. BERGER** vesz ékszereket, brilliánsköveket és aranyfogakat. Óra és ékszerjavításokat garanciával vállal. (3359)

## KIADÓ LAKÁS

**KÉT** iskolás izraelita kislányt koszt, teljes ellátással olcsón elvállalok. Str. Regele Ferdinand 103. S. M. (3152)

**SZÉP** terem és öt irodahelyiség azonnal kiadó a volt Munkás Otthomban, Str. Văii 7. sz. alatt. (2513)

**KIADÓ** egészséges 3, esetleg 4 szobás, modern, komfortos lakás. Tudor Vladimirescu 16-a. Érdeklődni emeleten a háztulajdonosnál. (3273)

**KOMFORTOS** lakásban teljes ellátást kaphat egy jócsaládból való iskolásfiu. Str. Reg. 83. inf. No. 6. (3263)

**EGY** különbejáratu féregmentes kis butorozott szoba azonnal kiadó Str. Reg. 83. Infant. No. 3. (3286)

**KÜLÖNBEJÁRATU**, csinosan butorozott erkélyes szoba, közvetlen fürdőszobával kiadó. Str. Bob 13. I. 3. (3284)

**KÉT szoba, konyha lakás** uccai, kiadó 1800 lejért. Str. Trecătoare 7. (3287)

**KÖZÉPISKOLAI** tanulók — fiuk, vagy leányok — kitűnő ellátást és gondos szülői felügyeletet kaphatnak uri családnál, parkettes, fürdőszobás, kertes lakásban. Kivánatra román és német társalgás, zongorahasználat kitűnőhangú zongorán, bármikor gyakorolni lehet. Ci ma kiadóban. (2692)

**KIADÓ** novemberre 6 szobás komplet lakás, 2 szoba külön is kiadható, Calea Motilor 58. alatt. (3339)

**KÖZPONTBAN** elegáns különbejáratu butorozott szoba kiadó fürdőszobával. Str. Duca 3. I. 4. (3304)

**EGY** szobás komfortos lakás november 1-ig kiadó. Ugyanott egy modern alig használt háló, egy íróasztal, egy főző kemence eladó. Megtekinthető 4—7. Str. Brătianu 33. Apar 1. (3306)

**BELVÁROSBAN**, kertes villában szépen butorozott szoba fürdőszoba használat kiadó. Str. Găru 1-a, közepes konyha. (3309)

**ISKOLÁS** urleányt teljes ellátásba vennék. Iuliu Maniu 29. földsz. (3314)

**3 SZOBA**, alkov, konyha, fürdőszoba és mellékhelyiségek kiadó Ára 3500 mellekdijakkal. Col Motilor 81. (3323)

**ELEGÁNSAN** butorozott szoba kiadó Str. Tudor Vladimirescu 15. I. em. (3332)

**KÖZPONTBAN** kiadó kapualatti butorozott szoba. Ctr. Baron Pop 9. (3335)

**800** leiért butorozott szobát kaphat tisztviselő centrumba. Cim a kiadóban. (3336)

**AZONNALRA** kiadó uccai nagy szoba konyha, speisz. Str. Decebal 40. (3343)

**BUTOROZOTT** szoba kiadó. Str. Bolinteanu 23. (3349)

**KIADÓ** garzonlakás: előszoba, szoba, fürdőszoba, Cal. Reg. Carol 5. (3351)

**2 szoba, konyha** szept. 1-re kiadó. Str. Prof. Marinescu 11. (3354)

**URINŐ** lakást kaphat egyedülálló hölgy nál. P. Carolina 1. I. Fischernél. (2682)

**KIADÓ** egy világos száraz szuterin szept. 1-re. Üzemnek, vagy kisebb gyárnak megfelelő, viz, villany, gáz bevezetve. Spielmann, P. M. Viteazul 25. (3356)

**SZOBA**, konyha lakásombba lakótársnót keresek. Cal. Motilor 14. Apart. 4. (3360)

**KÜLÖNBEJÁRATU** butorozott szoba fürdőszobával, esetleg kis konyhával önálló használatra kiadó. Str. Gh. Dima 2. em. (3368)

**EGY** szoba, konyha kiadó. Str. Rădulescu 23. (3371)

**BUTOROZOTT** szoba kiadó. Str. Draga Lima 11. Apart. 3. (3377)

## LAKÁST KERES

**KÉT** tisztviselő keres különbejáratu szobát fürdőszoba használat. Jelige „1500”. (2650)

**DIÁKLEÁNY** VIII-os, keres teljes ellátást külön kicsi szobával. Ajánlatot „Pontos fizető” jelíggel a kiadóba kérek. (3337)

## Mozi

**CAPITOL MOZGÓ: A szerenád.** Végig színes csodás rendezésű világfilm. Főszereplők: Jeanette Mac Donald és Nelson Eddy. A film előtt új Paramount világhíradó.

**SELECT MOZGÓ: Az egész világ dalol.** Ehhez a filmhez felirat nem szükséges, minden jelenete vidám. teli dalokkal, tánccal és zenével. Fősz.: Alan Jones (a Tarantella hőse) Judy Garland, Paay Brice.

**THALIA MOZGÓ: Szombattól kezdve szenzációs kettős műsor: I. Stan és Bran, mint alpinisták. II. Oxfordi diákok. Robert Taylor világfilmje.** Előadások: Szombaton és vasárnap 5 óráttól folytatódólagosan, hétfőtől pedig 3, 6 és fél 10 órakor.

**ROYAL MOZGÓ: 2 szenzációs premier 1 helyért: I. Kisértés órája. Fősz. Joan Crawford, Margaret O'Sullivan, Robert Young, Melwyn Douglas. II. Jeanette Mac Donald és Nelson Eddy színes, modern millióben lejátszó operettje: Tavasz szerenád. Köv. műsor: Nagy keringő.**

**URANIA MOZGÓ: A regiment gyermeke.** Mosollyal és könnyel teli film, egy kis fiúcska története. Fősz.: Jeanne Boitel, az „Örvény” feledhetetlen hősnője, Constant Rémy és Gabriel Lafarguette a, 9 éves csodagyermek.

**RIO MOZGÓ: Ma 3, 6 és 9: Két világláger. I. Hare az aranyért. Film-dráma. Fősz.: George Brent, Olivia de Havilland, Claude Rains és Margaret Lindsay. II. A veszedelmes asszony. A legnagyobb sikert elért filmsláger. Tanc. zene. Fősz.: Bette Davies, Henry Fonda és Margaret Lindsay.**



# Hirek

NAPTÁR. 1939. Augusztus 30, Szerda.  
Róm. kat.: Limai sz. Róza. Prot.:  
Róza. Ort.: S-tii Alex., Ioan, Pavel.  
Izr.: 15 Elul.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:  
Egész évre 550, fél évre 280, negyed évre  
150, egy hónapra 50 lej.

## JÓESTÉT!

### GYÖNGÉD FELESÉG

A Kiss ur íróasztalán álló szivaros-ládából feltűnő iramban fogy a szivar.  
Kiss ur belenéz a dobozba és megállapítja, hogy megint kevesebb benne a szivar, mint tegnap volt.

— Mondd anyukám — szölt a néjéhez — csak nem kezdte már most gyűjteni a karácsonyi ajándékokat? ...

**MANCIKA ESETEIBŐL**  
Mancika először van hangversenye. Egyszerre csak rámutat a karmesterre és az énekesnőre, megkérdi a mamájától:

— Mondd csak anyukám, miért üti az a bácsi a nénit?

— Dehogy üti, kislányom, — válaszol megnyugtatóan a mama.

— Hát akkor miért kiabál úgy az a néni.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Folyó hó 26-ától szeptember hó 2-áig, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Fortuna, Unirii-tér; Hygea, Mihai Viteazul-tér; Victoria, Regele Ferdinand-ut; Sotropa Emil gyógyszerár, Stefan cel Mare-tér.

## DIANA

Iemosás a testet rugalmassá teszi.

— **ANYAGTORLÓDÁS MIAITT** regényünk folytatását csak a holnapi számunkban közzéadjuk.

— **Időjárásjelentés.** A bucaresti időjárásutató intézet jelentése: Változó, Erdélyben inkább borult ég, kisebb hőmérsékletcsökkenés.

— **Kifosztották a dévai uriaszony lakását.** Déváról jelentik: Greavul Mar git dévai uriaszony bejelentette a rendőrségen, hogy az elmúlt éjjel eddig még ismeretlen tettes távollétében behatolt lakásába és onnan 10.000 lej készpénz, valamint értékes ingóságokat lopott el. A rendőrség az uriaszony feljelentésére széleskörben bevezette a nyomozást a betörő kézrekerítése ügyében.

— **Orvosi hír.** Dentist Rudas József szabadságáról hazaérkezett. Rendelését megkezdte, Cluj, Reg. Maria 35. Telefon 25-48.

— **Köszönetnyilvánítás** mindazoknak, akik szeretett fiam, testvérünk temetésén résztvettek és fájdalomukat enyhítették. Major-család.

— **ERŐS HÜLES** esetén a „Diana” sósborszesz hatása biztos.

— **A Kolozsvári Református Leányfőgimnázium** igazgatósága tudatja az érdekeltekkel, hogy a beiratkozások augusztus 25-én megkezdődtek; javítóvizsgálatok ideje szeptember hó 2-4, I. oszt. felvételi vizsga szeptember 4-én, V-ik oszt. felvételi vizsga 5-6-án. A tanítás kezdete szeptember 18. Igazgatóság.

— **Adomány.** Köszönettel nyugtázzuk S. Antalné Turda Orosz Péter részére beküldött 50 lei adományát.

— **A Tara Noua** új száma. A Tara Noua új száma is változatos, élénk tartalommal jelent meg.

— **Skladkovszki felesége** átutazott Románián. Bukarestből jelenti a Rador. Skladkovszki asszony, a lengyel miniszterelnök felesége, Párisból jövő fia kíséretében a fővárosba érkezett, majd folytatta útját Varsó felé.

## A THALIA MOZGOBAN színdától szenzációs kettős műsor!

### 1. A HEGYEK KIRÁLYA

cow-boy premier.

### 2. GIBRALTÁR

Viviane Romance világfilmje. Kémek izgalmas harca a földközi tenger kulcsának GIBRALTÁRNAK hadititkaiért, egy szerelmi történet keretében.

Ma, Kedden utoljára STAN és BRAN ALPINISTÁK és AZ OXFORDI DIÁKOK. Előadások: 3, 6 és fél 10 órakor.

— **Tatar Coriolan ünneplése.** A Bőrgyógyászok és nemi betegségek orvosainak egyesülete vezetősége elhatározta, hogy meleg ünneplésben részesítik dr. Tataru Coriolan professzort, Szamos tartomány királyi helytartóját, az Orvosszövetség elnökét abból az alkalomból, hogy most töltötte be 50-ik életévét. A Clujul Medical orvosi szaklap ünnepi számot fog kiadni elismerése és tisztelete jeléül.

— **A református kollégium elemi iskola** igazgatósága kéri azokat a szülőket, kiknek gyermekei az elmúlt évben is ez iskolába jártak, hogy szíveskedjenek gyermekeiket szeptember 1-5. napjain beírni, mivel a meghatározott létszámon felül egyetlen tanuló sem vehető fel. Szeptember 6-tól az újonnan jelentkezett tanulók felvétele történik. Az I. oszt. tanulók beírása szintén szeptember 1-5. napjain lesz. Hivatalos órák naponta délelőtt 9-12, délután 3-5-ig.

— **Szülők figyelem! Megérkezett a legújabb kötény-model, leánygimnáziumok részére, minden napos viselésre.** A torlódás elkerülése végett, kérjük az igen tisztelt vevőközönséget, a bevásárlást mielőbb megejteni szíveskedjenek.

„HERCULES” áruház, Cluj, Cal. Regele Ferdinand 9.

— **A baneasai repülőverseny.** Bukarestből jelenti a Rador: A Fara nagydíjért a versenyek 29 résztvevővel nagy nézőközönség jelenlétében folytak le. Megjelentek többek között Paul Theodorescu tábornok és Titeanu tábornok is. Az első megérkező repülőgépet St. Danalache vezette, majd rövid időközökben 22 gép érkezett meg. A két versenyző a kedvezőtlen időjárás miatt feladta a versenyt, három pedig a meghatározott időpontban tud érkezett.

— **Gyűléseznek az építő és festőipari munkások.** Az építőipari és festőmunkások pénteken este 6 órakor a Väiu-ucca 1. szám alatti helyiségükben szakmai gyűlést tartanak, amelyen foglalkozni fognak a szakmai sérelmekkel. Megvitatják elsősorban a munkanélküliség ügyét és ennek orvoslása érdekében teendő intézkedéseket. A gyűlésen Oltean Péter országgyűlési képviselő részletes beszámolót tart a szakmai kérdésekről.

— **FELHÍVÁS A JASII KATONAIKOLA VOLT NÖVENDEKEIHEZ.** Felkérem mindazokat a volt bajtársakat, akik az 1895. évben Lintés Gh. parancsnoksága alatt az évfolyam hallgatói voltak a katonaiskolában és akik az 1899. évben akár elvégezték a tanulmányokat, akár pedig valamilyen okból arról kimaradtak, közöljék címüket Gh. Lintés tábornokkal, Bucuresti, Str. Fágárs 14. szám, annak a bajtársi összefogételnek érdekében, amelyet később megjelölendő időpontban Jasiban tartanak majd meg, a 40 évvel ezelőtt történt szétválásuk emlékére.

— **Beiratások a kolozsvári unitárius elemi iskolába.** A kolozsvári unitárius elemi iskolába, amely az 1939-40. iskolai évben — egyelőre egyévi próba-időképpen — az eddigi kollégiumi elemi fiúiskola és az eddigi külön elemi leányiskola egyesítésével, mint vegyes fiú- és leányiskola fog működni: a beiratások szeptember 1. és 10. napjai között lesznek a Berde Mózes-uccai elemi leányiskola helyiségében. Tekintettel egyfelől arra, hogy a vonatkozó miniszteri rendelet értelmében az iskola csak meghatározott számban vehet fel növendékeket, valamint azért is, hogy a törvény által előírt bejelentésekre kellő időben álljon rendelkezésre, az érdekelte szülők — különösen unitárius szülők — figyelmét felhívja az iskolai előjárás, hogy a beiratásokat a jelzett időtartamnak lehetőleg már első felében, vagyis szeptember első 5-6. napján ejtsék meg.

— **Fodrászipari munkások gyűlése.** A kolozsvári fodrász és borbély, valamint manikűr szakmában dolgozó munkások augusztus 31-én, csütörtökön este fél 9 órakor a Marechal Poch 25. szám alatti szakmai gyűlést tartanak, amelyen a vezetőség ismertetni fogja a szakmai szervezet elismeréséről szóló királyi dekrétumot.

— **A kolozsvári Unitárius Főgimnázium** igazgatósága közli az érdekeltekkel: 1. A beiratkozások augusztus 25-én megkezdődtek. 2. A javítóvizsgák helybeli és közel vidéki (25-30 km.) tanulók részére szeptember 2-án és 4-én, távolabbi vidéki tanulók részére szeptember 15-én lesznek délelőtt 8 órai kezdettel. 3. Az I. osztályos és V. osztályos felvételi vizsgák szintén szeptember 15-én reggel 8 órakor kezdődnek. 4. A tanulók új egyenruhát egyelőre ne csináltassanak Amennyiben a fentebbi dátumokon változtatásokat kellene tennünk, ezeket a helybeli hírlapok útján fogjuk tudni adni. Az őszi érettségi vizsgára szeptember 1-ig kell jelentkezni. A tanítás szeptember 18-án kezdődik.

## A plac legújabb eseményei

Blatt Miksa kolozsvári kötöttárú kereskedő korábban hat hónapos moratóriumot kért a helyi törvényszéken. A kérést a törvényszék elvben elfogadta és a hitelezők leszavaztatására augusztus 28-ára tűzött ki hatánapot. A moratóriumkérés végleges elfogadása felett augusztus 29-én határoz a bíróság.

Kolozsvár városa nyilvános árlejtés útján két, egyenkint 3 és fél tonna teherbíró képességű tehergépkocsit vásárol. Az árlejtést augusztus 29-én tartják meg.

Ujabbban további két építkezési engedélykérés futott be a városi mérnöki hivatalhoz: özv. Szász Sámuelné földszintes házat épített Raffay vállalkozásában Donat-ut 73. számú ingatlanán. — Horváth Lajos szintén földszintes házat épített Amurg-ucca 47. szám alatt. Vállalkozó Moldován Antal.

Az utóbbi időben több olyan kártérítési kérés felett döntött a kolozsvári bíróság, amelyeket egyes magánvállalatok elhocsájtott alkalmazottai indítottak alkalmaztató vállalataik ellen. Október 5-ére tűzött ki tárgyalási hatánapot egy ilyen kérés ügyében másodfokon a kolozsvári törvényszék. Egy biztosító intézet kolozsvári volt vezérigényőke 300 ezer lejes pert indított az intézet ellen erkölcsi kártérítés címén. A helyi munkabíróság 500 ezer lejt meghaladó összeget meg is ítélte a volt főtisztviselőnek, aki azonban ragaszkodik eredeti követeléséhez és evégett a törvényszékhez felebezett. Szakmai körökben nagy érdeklődéssel várják a bíróság döntését.

— **Az EME gyergyószentmiklósi vándorgyűlése.** Gyergyószentmiklósról jelentik: Az EME 16-ik vándorgyűlése népművészeti kiállítással nyílt meg, ahol Herepey János, a Székely Nemzeti Múzeum igazgatója mondott bevezetőt. A diszgyűlést báró Jósika János beszéde nyitotta meg, majd dr. Kántor Lajos főtákar jelentése következett. A vándorgyűlés hódoló, illetve üdvözlő táviratokat küldött Öfelsége kabinetirodájához, Calinescu miniszterelnöknek, Zigre vallás és művészetügyi, illetve Silviu Dragomir, kisebbségi minisztereknek. Üdvözlő beszédek dr. Lengyel Emil h. polgármester, Vakár József pápai kamarás-plebánus, Boier Artemie görögkatolikus kanonok, Szabó György apát, Fejér Mihály dr. ügyvéd, Freundl Mór, főrabbi, dr. Gaál Alajos népközségi elnök, Olescher Mariska, dr. I. Dienes Jenő és Balázs Sándor mondtak. A beszédekre báró Jósika elnök válaszolt, majd dr. Tavaszy Sándor tartott előadást. Ezután dr. Csipak Lajos, dr. Benke Antal, illetve dr. László Dezső beszédei mellett megkoszorúzták Kaszay Lajos, dr. Görög Joachim és dr. Fejér Dávid sirjait. A vándorgyűlés társasbédjén dr. Balogh Ernő mondott serlegbeszédet, majd Vakár plebánus méltatta az EME vezetőségének érdemeit. Deltután P. Lukács Mansvél, Molther Károly, dr. Koleszár László, dr. Gergely Jenő, Vádkár József tartottak előadásokat. Azután nagysikerű ballada-est következett. Hétfőn Bálint Vilmos, dr. Kelemen László, dr. Albrecht Dezső, Bálint Ákos, dr. Nagy Endre, Bányai János, dr. Tulogy János, dr. Csiky János, dr. Jancsó Elemér és Perjessy János tartottak értékes előadásokat.

— **Szilágymegye községeknek** lakói önként lemondtak a katonai célokra rekvirált kocsik és járművek használati díjáról. Bucurestiből jelentik: A Szilágymegyében levő Sácáseni körjegyzőséghez és az alsószopori szolgabíróság körzetéhez tartozó községek lakói önként lemondtak arról, hogy a hadsereg részére rekvirált kocsik és járművek használati díját részükre megtérítsék. A szilágymegyei községek lakói ezzel az önként vállalt magatartásukkal hazaszeretettüknek és áldozatkészségüknek újabb dicséretes tanujelét adták.

Megszokott

helyén tisztíttassa ruháit...

Ezink-gyárban



**Elter svájci szövetségi tanácselnök mondotta:**

# Remélhető, hogy az európai országok erőfeszítései mégis biztosítani fogják a békét

**Brüsszeli híradás a belga kormány bizonyos közveitől szerepéről — Henderson részletes telefonjelentést tett Londonnak Hitlerrel folytatott megbeszéléseiről — Újabb híradások Európa minden részéről**

(LONDON.) (Dunaposta.) Az alsóház keddi ülése a jelek szerint csak formális jellegű lesz és ünnepi külsőségek között fog lefolyni, hogy történelmi jellegű minél jobban hangsúlyozzák. Chamberlain miniszterelnök rövid nyilatkozatban ismerteti Anglia választásait Hitler javaslatára és azt az üzenetet, amelyet Henderson vitt magával Hitlernek. Majd röviden megindokolja bejelentéseit, azután az ellenzéki pártok szónokai tesznek helyeslő nyilatkozatot a kormány eljárása fölött. Az ülés alighanem csak egy órát fog tartani.

## LAVAL RÓMÁBA REPÜL

(LONDON.) (Dunaposta.) A Daily Express híradása szerint Laval, volt francia miniszterelnök elhatározta, hogy Rómába repül és személyes megbeszélést fog kicserélni Mussolininél. Tudnivaló, hogy Laval a francia-olasz közeledés nyílt propagátora.

## MOSZKVA BEVÁRJA A DÖNTÉST

(MOSZKVA.) (Dunaposta.) A Szovjet Unió legfőbb tanácsa a hétfői ülésen a várakozás ellenére csak az agrár- és ügyét tárgyalta és azt ma, kedden is folytatja. Az új orosz-német szerződés és az új katonai szabályzat ügyének letárgyalását elhalasztották, ami némi meglepetést keltett. A jelek szerint Moszkva be akarja várni a kérdésben hozandó döntései előtt az európai helyzet további kialakulását.

## RÖVID TÁVIRATI HIREK

(VARSÓ.) (Dunaposta.) Az itteni jelentések szerint Danzigban bevezették az élelmiszeri jegyek rendszerét.

(LONDON.) Hétfőn a tőzsde zárásakor a német márkát nem jegyezték.

(LONDON.) Tilea román meghatalmazott miniszter hétfőn újabb látogatást tett a külügyminisztériumban.

(TOKIÓ.) Jól informált körök szerint lehetséges, hogy a szovjet és Japán között közeledés jön létre az olasz nagykövet közbenjárása folytán, aki kijelentette, hogy a német-orosz szerződés semmiben sem veszélyezteteti Tokió érdekeit.

(PÁRIS.) (Havas.) Hétfőn délután az északi pályaudvaron az a hír terjedt el, hogy Németország felé az összes vasútvonalakon megszakadt az összeköttetés. A hír még megerősítést igényel.

(TOKIÓ.) (Rador.) A DNB jelentése szerint jól informált japán körök szerint az új japán kormány új megoldási lehetőségeket keres európai politikájával illetően. Szó van arról is, hogy Japán és a szovjet kapcsolatait jobbra tegyék. A külügyminiszteri tárca elnyerésére Sigemitzunak, a volt londoni japán nagykövetségnek van legtöbb esélye. Az eddigi berlini japán követ, Osima tábornok, aki a német-japán katonai szerződés híve volt, hír szerint távozik a helyéről.

(TOKIÓ.) A japán császár Abe tábornokot bízta meg az új kormány megalakításával, aki a megbízást elfogadva, megkezdte tanácskozásait. Valószínűleg ma terjeszti az új kormány névsorát jóváhagyás végett a mikádó elé.

(VARSÓ.) A lengyel távirati iroda azt jelenti, hogy Németország és Keletporoszország között a magánforgalom a rendes keretek között tovább folyik.

(PÁRIS.) A Dunaposta jelentése szerint a francia munkügyi miniszter utasította a francia főváros polgári lakosságát, hogy azok, akiknek a fővárosban való tartózkodása nem feltétlenül szükséges, utazzanak vidékre. A

francia sajtó egyébként bizakodással itéli meg a helyzetet.

(BELGRÁD.) A német távirati iroda közlése szerint Jugoszlávia viszály esetében fentartja teljes semlegességét.

(BERLIN.) A magyar távirati iroda

## LEGUJABB

(WASHINGTON.) (Rador.) Roosevelt a „Pax Romana” kongresszus kiüldötteihez üzenetet küldött, amelyben többek között ezeket mondja:

— Könyörögnünk kell a békéért. A béke szellemében kell gondolkoznunk. Kell, hogy bizalmunk legyen, miszerint a népek közötti egyenlenségek ellenére is győzni fog a jobb belátás és az emberies tanácsok rávezetik a világot arra, hogy minden ellentétet az ész útján, a döntőbíráskodás útján és nem a fegyverek igénybevételével kell megoldani.

## ÖSSZEHÍVÁS ELŐTT AZ AMERIKAI KONGRESSZUS

(WASHINGTON.) (Rador.) A kongresszus rendkívüli ülésének azonnali összehívására az összehívási megbeszélések elkezdődtek. Csak Roosevelt aláírása hiányzik, aki azt a véleményét nyilvánította, hogy az összehívás csak akkor történik meg, amikor már a konfliktus csaknem bizonyossá vehető. Híre jár, hogy a kongresszus teljes egyetértésben Roosevelttel a legszélesebb keretek között lenne segítségére Angliának és Franciaországnak, de az Egyesült Államok mégis a háborun kívül maradna. Bárhogyan is alakulna az európai helyzet, az Egyesült Államok magatartása döntő jellegű tényező lesz. Jelenleg az a felfogás uralkodik, hogy az Egyesült Államok meg akarja szavazni a semlegességi törvény módosítását a Bloom-féle Roosevelt által jóváhagyott javaslat értelmében. Egyesek azt hiszik, hogy a kongresszus olyan határozatokat hoz, amelyek a semlegességet Franciához és Angliához történő módon értelmezik. Annak is híre jár, hogy Roosevelt nem kéri az amerikaiaktól, hogy legyenek semlegesek szóban és gondolkodásban, mint 1914-ben, hanem arra gondol, hogy minél jobban biztosítsa az Egyesült Államok közreműködése a tartós békét.

## A PANAMA-CSATORNA VÉDELME

(WASHINGTON.) (Rador.) A hadügyminiszter bejelentette, hogy a Panama-csatorna védelmével megbízott amerikai hadsereg létszámát még 24.000 fővel emelje.

## HENDERSON JELENTÉSE

(LONDON.) (Rador.) Henderson berlini angol nagykövet a több mint egy órási kihallgatás után, amely Hitler kancellárnál folyt le, visszatért a nagykövetségre és onnan hosszabb telefonbeszélgetést folytatott Londonnal. Jól informált angol körökben azt mondják, hogy Henderson még a kora

szert Németország tovább folytatja készülődéseit minden eshetőségre, mégis bizonyos várakozás figyelhető meg. Német illetékes helyen arról semmit sem tudnak, hogy Daladier Hitler válaszára újabb levelet küldött volna.

délutáni órákban részletes jelentését elkészíti London számára.

## BELGIUM MAGATARTÁSA

(BRÜSSZEL.) (Rador.) A belga távirati ügynökség jelenti, hogy hivatalos körök semmiféle közlést nem adtak ki arról a látogatásról, amelyek a francia, angol, olasz nagykövetségek és a lengyel meghatalmazott miniszter hétfőn este tettek Pierlot miniszterelnöknek. Mégis annak híre jár, hogy bizonyos közvetítésről lenne szó.

Ugyancsak Brüsszelből jelenti a belga távirati iroda: A belga kormánynak nincs szándékában semmiféle újabb katonai intézkedéseket tenni.

## A SVÁJCI SZÖVETSÉGI ELNÖK RÁDIÓBESZÉDE

(BERN.) Elter, a svájci szövetségi tanács elnöke, rádióbeszédet tartott, amelyben azt a reményét fejezte ki, hogy az európai országok erőfeszítései révén sikerülni fog mégis a békét biztosítani. Hangsúlyozta ezután, hogy Svájca semlegességéből folyó kötelezettségeinek megfelelően jár el és mindez lehető intézkedést meg tesz az ország biztonságának érdekében.

## VARSÓ INTÉZKEDÉSEI

(VARSÓ.) (Rador.) Hivatalosan jelentik, hogy a kormány hétfőn két pénzügyi jellegű intézkedést tett. Az első megtiltotta a papír zloty bevitelét Lengyelországba. A Lengyelország területére lépő személyek csupán 40 papírzlotyot vihetnek magukkal. A fémből készült zloty bevitelére nincsen korlátozás. Ugyanakkor szigorú intézkedéseket tettek a lengyel bankjegyekkel való üzérkedés megakadályozására. A két intézkedés a Lengyelország és Danzig közötti kapcsolatokra is vonatkozik.

## VIGYÁZAT! DOLGOZNAK A TELEFONOS TOLVAJOK.

A napokban beszámoltunk arról, hogy a rendőrség letartóztatott egy fiatal embert, aki azzal az ürüggyel, hogy telefonál, kiemelt egy pénztárcát a Halász gyógyszertárban levő mellékszobában függő köpenyből. Ez az eljárás úgy látszik, iskolát csinált, mert tegnap ismét hasonló módon dolgozó tolvajlást jelentettek a rendőrségnek. Az áldozat ezután a posta melletti tőzsde tulajdonosa, akit arra kért meg egy ismeretlen, engedje meg, hogy telefonáljon. A tulajdonos készséggel eleget tett a kérésnek, de drágába került neki udvariassága: az ismeretlen egy óvatlan pillanatban 2400 lej értékű bélyeget emelt el. Bevezették a vizsgálatot.

## Tömegvérengzést rendezett a felingerült fővadász

(MISKOLC.) Bükkzsért községben vasárnap este megdöbbentő dráma játszódott le. Egy Domoszlai nevű fővadász vaddisznóról visszatérőben be akart térni a községi kocsmába. A kocsmában levők tiltakoztak az ellen, hogy töltött fegyverrel menjen be közejük és kituszkolták a helyiségből. Domoszlai ekkor megállott a kocsmá

előtt és fegyveréből három lövést adott le. A golyók a jelenlevők közül Lénárt Jánost és Tillai Juliánát a helyszínen megölték, míg Poczik Miklóst életveszélyesen megsebesítették. A lövöldöző és tömegvérengzést rögtönző fővadászt a csendőrség letartóztatta és megindította a szigorú eljárást.

— Adományok. Köszönettel nyugtázzuk a következő adományokat: 50 lej S. Gy. érettségizett diák részére Bukarestbe való utazásához Özv. V. Gy. ná tól és L. M. 100 lej a szegények részére.

— Hibagazítás. Lapunk vasárnapi számában „A sport fogalma és az olimpiai játékok” címmel megjelent cikkünkben hibát folytán kimaradt a cikk írójának neve. A cikket Fisch Zoltán írta.

— Letartóztatták, mert tiszteletlenül viselkedett a templomban. A rendőrség letartóztatta Borsosi Jenő Békásban lakó cigány zenészt, aki az egyik templomban tiszteletlenül viselkedett és megbotránkoztatva a híveket. A templom profanizálása miatt eljárás indult ellene.

— Plebánusválasztás az Iris-telepen. Az Iris-telep katolikus lakossága most bucsúztatta P. Ábrahám Miklós plebánost, aki hét év után Marosvásárhelyre távozik és helyébe Csenedő Jenő volt marosvásárhelyi lelkész kerül. A távozó plebánus az Iris-telepi kápolnában szent misét mondott, utána az új lelkész prédikált. Ezután a Közművelődési Házban Theiss János bucsúztatta a távozót és üdvözölte az új lelképászt, akit virágcsokrot nyújtottak át. Majd P. Ábrahám Miklós bucsúzott hiteitől, Csenedő Jenő pedig köszöntötte az egyházközséget. Este a Közművelődési Házban kétszáz terítékes vacsora volt, ahol Veress Ernő pápai kamarás mondott imát, özv. Hirschler Károlyné bucsúzott a volt lelképásztortól az egyházközség női tagjai nevében, végül több pohárköszöntő hangzott el.

## VAKMERŐ GONOSZTEVŐT FÜLELT LE A RENDŐRSÉG.

Vakmerő gonosztevőt tett ártalmatlanná a IV. kerületi rendőrség. Tegnap délután 4 órakor egy járókelő arra lett figyelmes, hogy a Regele Ferdinand 114. sz. alatti ékszerüzlet ajtajánál egy rongyos öltözötű fiatalember valami gipszfélével kulcsformát igyekszik magának leönteni, valószínűleg azért, hogy éjszaka behatolhasson az ékszerüzletbe. A falusi ember, aki ezt észre vette, azonnal értesítette az egyik szomszédot, aki a már menekülni igyekező fiatalember után vetette magát és a fűtőház mellett az ott szolgálatot teljesítő rendőrrel sikerült is nekik elfogniok. Majd előállították a rendőrségre, ahol kiderült, hogy Pohomi Ioan bukovinai (Isloveti-Sucava megye) származású 21 éves notórius gonosztevővel azonos, akinek a kihallgatását nagy eréllyel folytatják.

## BETÖRŐK JÁRTAK A VASUTI FELÜGYELŐ LAKÁSÁBAN.

Nádor Gyula Báii-ucca 2-b. szám alatt lakó nyugalmazott vasuti felügyelő feljelentést tett a rendőrségnek ismeretlen tettesek ellen, akik kifizették a lakását. A károsult tegnap tért vissza nyaralásából, amikor megdöbbenve látta, hogy lakásának ajtaja nyitva van. Rövid szemle után megállapította, hogy a betörők álkulccsal hatoltak be a lakásba, felforgatták a szekrényeket, valószínűleg pénzt és ékszereket kerestek, de amikor nem kaptak, megelégedtek két új ruhával és 18 ezer lej értékű ruhaneművel. A rendőrség bevezette a nyomozást.

## RÉSZEG FŐVEL A KIS-SZAMOSBA UGROTT A NAPSZÁMOS.

Moldovan Gheorghe 36 éves zsuki illetőségű jelenleg munkanélküli álló napszámos ma reggel a Park-szanaszatórium hátsó bejáratánál a Kis-Szamosba vetette magát. Nagynehezen kihalázták, bevitték a rendőrségre, ahol megállapították, hogy részeg. Mivel erősködött, hogy tettét megismétli, egyelőre úgy határoztak, hogy rendőri felügyelet alatt fogják tartani.

— Békés megoldás készül az állam és az erdélyi róm. kath. egyház közötti vitás kérdésekben. Bukarestből jelentik: Szeptember elsején a kisebbségi minisztérium épületében összeül a vegyes bizottság, amely az állam és az erdélyi róm. kath. egyház közötti összes vitás ügyekben és perekben békés megoldást kíván létrehozni.

Nyomatott a MAYER könyvnyomda körforgóján.

SERV. CENZ. C. VI. A. — BUN DE IMPRIMAT